

Färbilder på 1 timme!

Alltid fri kvalitetsfilm: Fuji!

Stora blanka 10x15 cm

Lämna filmen hos oss på

FOTOEXPRESSEN

1:a Avenyen 7, Snapphanen, Hässleholm

Tel. 0451-113 15

DEN KLOKE BILISTEN –
KÖR TILL DACKSPECIALISTEN

Ringcentralen

Grönängsplan

Telefon 0451-142 20

Låt känslorna bestämma!

Du kan lugnt låta känslorna tala.
Du kör en av världens säkraste bilar.
En familjebil i mellanklassen som
säkerhetstestats med samma hårdå
krav som Volvos stora bilar.
Sveriges nya Volvo. Kom in och låt
känslorna bestämma!

VOLVO 440

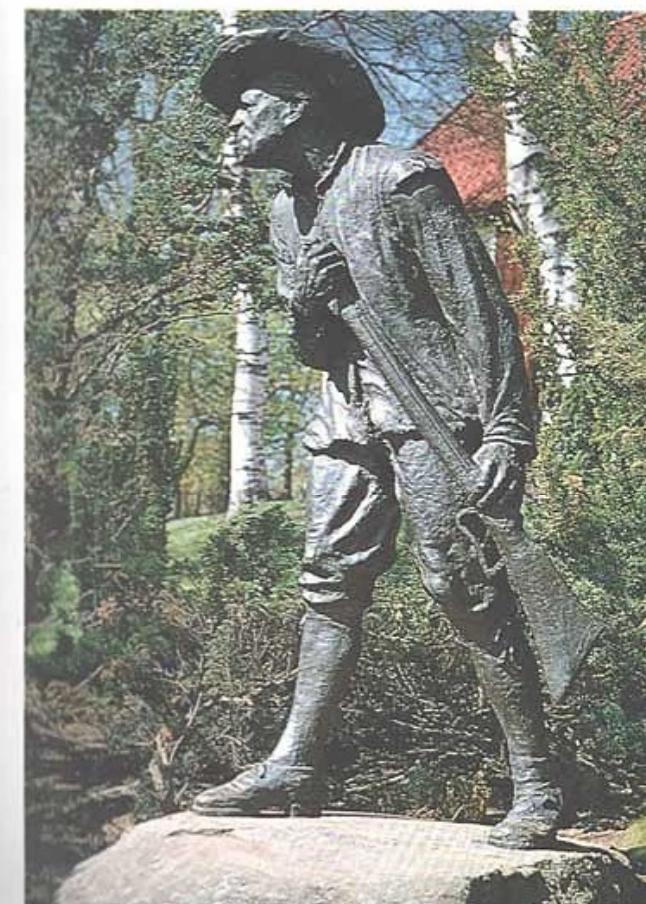
VOLVO

GÖINGE BIL
Hässleholm — Markaryd

Snapphanen

TIDNING FÖR SKÅNSKA TRÄNGREGEMENTET OCH DESS KAMRATFÖRENING

Snapphanen

TIDNING FÖR SKÅNSKA TRÄNGREGEMENTET
OCH DESS KAMRATFÖRENING

Adress
T 4 Kamratförening,
281 24 HÄSSLEHOLM
Telefon 0451-870 00

Redaktör,
ansvarig utgivare
och annonschef:
Foto:

Overstelöjtnant Arne Peterson
Löjtnant Allan Nordström
Löjtnant H O Jönsson m fl

Annonspris: 1/1 sida 600:-, 1/2 sida 400:-
1/3 sida 300:-, 1/4 sida 200:-, 1/8 sida
100:-. Medlemsavgiften i Kamratföreningen
är 40:-, ständigt medlemskap 500:-,
som kan insättas på föreningens postgiro-
konto 765 71-9.

**Byt aldrig
bil
utan att
kolla
hos oss!**

Bilcentrum
VAG AUDI VW IR SCANIA
Kristianstad · Hässleholm · Höör

MILITÄRER – HÄSSLEHOLMARE

GÖR ETT BESÖK PÅ

Montenegros Pizza
vid BP-macken

VANKIVAVÄGEN 38
(invid "gamla T4")

Njut av en välsmakande pizza eller kötträtter
i lokalen eller ta med hem.

Vin- och örlättigheter

ÖPPET

MÅNDAG–FREDAG 16–23.
LÖRDAG – SÖNDAG 12–23.

Biljardhallen öppen samma tider

Välkomna!

Telefon 0451-853 90

*Vid behov av garner
och handarbeten m m*

Vänd Er med förtroende till

TRIKÅ- & SYBEHÖR

LILLY PERSSON

Första Avenyen 1 A – 281 31 Hässleholm
Telefon 0451-127 70

*Omslagsbilden:
Snapphanestatyn i Hässleholms hembygdspark.
Konstnär Axel Ebbe.*

Regementschefen har ordet

Vid tiden för manuslämning för detta nummer av Snapphanen har försvarsmaktsövningen SYDFRONT 89 just genomförts.

Försvarsmaktsövningar infördes 1981. De övergripande syftena är att öva högre chefer och staber och att pröva den operativa planläggningen. Detta åstadkoms genom att många förband ur alla försvarsgrenar och alla chefsnivåer under militärbefälhavaren deltar i övningen.

I SYDFRONT 89 har omkring 28.000 man deltagit i övningen. Den operativa bakgrundsen har varit försvar mot en invasion mot östra delarna av militärområdet, varvid framför Småland, Öland och Blekinge berörts.

Vi T 4:ingar har haft mycket stora uppgifter under övningen. Utöver att vi deltagit med många underhålls- och trafikförband har chefen T 4 ålagts att:

- Säkerställa funktionerna underhålls- och trafiktjänst inom ramen för SYDFRONT 89.
- Säkerställa att underhålls- och trafikförband i alla nivåer och vid alla försvarsgrenar ges en effektiv övning.
- Kontinuerligt samla in och delge erfarenheter samt medverka vid utarbetandet av militärbefälhavarens erfarenheter efter övningen.

Mot bakgrund av övningens omfattning är den sista uppgiften inte minst viktig. En försvarsmaktsövning av SYDFRONT 89 omfattning innebär nämligen övning av underhållssystemet på ett sätt som aldrig annars kommer till stånd i den årliga övningsverksamheten. Normalt övas endast komponenten *det förbandsbundna underhållen*. Detta sker på bataljons- och underhållsförbanderna på brigadnivå.

Under försvarsmaktsövningen övas dessutom komponenterna *områdesbundet underhåll* och *underhållsförstärkningsförband*.

Det betyder att mycket viktiga verksamhetsområden, samordningsbehov och problem först i en sådan här övning får belysning och övning. Brigadernas underhållsbataljoner, försvarsmaktsbefälhavare med sina underhållsförband och länetts civila resurser, etappbataljon och resurser från militärområdets förvaltningar m m – allt sätts in för att möjliggöra en framgångsrik operation. T 4 har också svarat för

bunkring av fartyg, övat underhållstjänst vid flygbaser samt tåg- och flygtransporter av skadade.

För att lösa uppgifterna har T 4 hela befälskår (två befäl har varit kvar hemma) tagits i anspök liksom innehälgande årsklass, vilken tjänstgjort som skademarkörer. Därutöver har vi fått hjälp av underhållspersonal från andra myndigheter.

Vilka erfarenheter kan då dras av denna viktiga övning? Väldigt många och viktiga förstas – sammantaget av sådan vikt att de hör få stort inflytande på den framtida underhållsstrukturen. Försvarsmaktsövningen kan alltså tjäna som provbank för de underhållsutredningar som gjorts under de senaste ett-tva åren.

Bl a följande viktiga områden har blivit väl belysta genom SYDFRONT 89:

- Kravet på samträndade underhållsbataljoner.
- Uthållighetskraven på underhållsförbanden – redan personalsvaga förband föreslås ju minskas ytterligare.
- Styrkan i allsidigt sammansatta underhållsförband, t ex etappbataljoner.
- Det odelade chefsansväret för underhållstjänsten, där sjukvårdstjänsten utgör en del.
- Förutsättningarna för att i kommande grundorganisation innehålla och utveckla kompetens vad avser underhållssystemet över bataljonsnivå.

När T 4 nu är ordentligt tillbaka på kartan igen har FMÖ-erfarenheterna ändå stor betydelse. De visar nämligen bl a

- Att status som självständig myndighet är självklar för att lösa våra uppgifter i krig och fred.
- Att förbandsidentiteten är nödvändig för att behålla och rekrytera skickliga underhållsmäniskor.

Låt oss hoppas att erfarenheterna tas tillvara innan riksdagsbeslutet fattas!

Bengt Yman

REGEMENTETS DAG äger rum 1990-05-05

Preliminärt program

KI 0900-0930	Konsert på Stortorget
KI 1030	Uppställning på Idrottsplatsen och avlämning till regementschefen
	Regementschefens välkomsthälsning
	Redogörelse för dagens program
KI 1045	Kompanistafett
KI 1100-1130	Grundutbildningsbataljonens uppvisning på Bergafältet
KI 1130-1200	Kamratföreningens årsmöte i Skolhus Träng
KI 1130-1300	Lunch för värnpliktiga och anhöriga från koktross
KI 1200-1300	Kamratföreningens kamratmiddag i militärrestaurangens personalmatsal
KI 1300-1400	Kompanivisa utställningar och uppvisningar
KI 1400-1430	Mc-plutonens uppvisning vid Skolhus Träng
	Detaljprogram i SNAPPANENS vårnummer, som utkommer i april.

RESERVERA DAGEN REDAN NU!

SEKRETERARENS SPALT

(Major Nils-Arne Hårdenvärd)

Regementet och dess kamratförening har kanske upplevt ett av sina mest turbulenta år. Efter tillkännagivandet av FU 88 (Försvarsmaktsutredning 1988) har många oroliga medlemmar på olika sätt hört av sig och undrat hur går det nu med regementet och i synnerhet med kamratföreningen. En sak är dock klar. Vad som än händer med Skånska trängregementet så torde dess kamratförening kvarstå och vem vet turbulensen har kanske gjort att intresset kan bli ännu större än nu. Med detta vill jag inte säga att föreningen är en avsommende sådan.

Vem är jag då som skriver på detta kanske lite provocerande sätt.

Om man utvecklar texten inom parentes ovan så står det Major Nils Arne Hårdenvärd. Nu vet ni alltså vad jag heter och min militära grad. Jag avslöjer Per Nehler, då Per övergick till civil verksamhet som chef

för Stabsavdelningen. Helt naturligt kanske är då uppgiften som sekreterare för kamratföreningen. Då man tillträder en ny befattning anses man som lite "grön". Så under tiden som jag skulle bli "varm" ersattes Per av Sven-Olof Lundgren. Vid årsmötet i samband med Regementets dag 1989-04-08 ansågs jag ha blivit så varm att jag valdes som sekreterare. Jag tackar så mycket för det stora förtroendet och hoppas på alla sätt kunna leva upp till det förtroendet som jag fått. Samtidigt ber jag också att personligt få framföra ett stort tack till vänner Sven-Olof för det arbete som han gjort både inom kamratföreningen och särskilt för att stödja och hjälpa mig tillräffa i funktionen som sekreterare.

Vid årsmötet erinrades om att överste Adolf Norberg, Carl-Henry

Persson och Allan Persson lämnat kamratkretsen.

Årsmötesförhandlingar hölls i anslutning till Regementets dag den 8. april. Trots den tidiga tidpunkten visade sig väderet från sin bästa sida. Efter en kall, dimmig morgon, brot solen igenom, lagom till uppvisningar och andra aktiviteter. Temat för året förutom det traditionella var Frivilligorganisationernas utställningar och den nya stora fina arméutställningen "Armén i totalförsvar". Många hade hörsammat vår inbjudan och mött upp. Kamratföreningen hade äran att se Kalle Knappman med fru Jytte och Tommy Helleman med fru Lilian från Själlandske Trænregiments Soldaterforening som våra gäster tillsammans med hedersmedlemmen översten Rune Morell med fru Eva. Många övriga kamratföre-

Bild från kamratmiddagen 1989-04-08 i samband med Regementets dag.

ningsmedlemmar fanns också på plats där förhandlingarna infördes kl 1245.

Efter de traditionella ceremonierna redovisades det gängna årets verksamhet och ekonomiska ställning. Vi kan som tidigare är redovisat en bra ekonomisk ställning.

Efter att styrelsen beviljats ansvarsfrihet beslutades att medlemsavgiften skulle bibehållas oförändrad (40 kr/år respektive 500 kr för ständigt medlemskap).

Mötet valde styrelsen enligt följande
Ordförande

Överste Bengt Yman (självskriv-
ven)

Vice ordförande

Major Claes Florén

Kassör

Löjtnant Allan Nordström

Sekreterare

Major Nils-Arne Hårdenvård
(Nyval)

Samt som ledamöter

Överstelöjtnant Arne Peterson

Major Holger Axell (Nyval)

Major Rolf Löfberg

Kamrer Berndt Medin

Förärsman Bror Karlsson

Kapten Sten Cronholm

Löjtnant Knut Thuresson

Revisorer, revisorssuppleanter och valberedning fick också de mötets förtroende. Som ny i valberedningen tillkom majoren Sven-Olof Lundgren.

Innan årsmötet avnöjt de församlade kamratföreningsmedlemmarna en middag i personalmatsalen. Som vanligt hade husmor med personal dukat fram till en delikat middag. I den gemytliga stämningen hölls flera spirituella tal.

Vid årsmötet invaldes översten 1. Göran Wetterlund som hedersledamot i Skånska trängregementets kamratförening.

Major Claes Florén har deltagit i Nordiska kamratföreningarnas möte i Finland i juni.

Eftersom pressläggningen på höstnumret av Snapphanen senare lagts p g a den stora övningen har även höstmötet genomförts med utflykt till Flyinge Hingstdépå.

Höstmötet ägde rum 2. september. Ett 40-tal medlemmar hade mött upp. Efter en sedvanlig häls-

ning av fanan hölls en tyst minut för de kamrater som lämnat oss.

- Stig Roos
- Bo Björnsson
- Gunnar Hanell
- John Yman

Efter parentationen följe de traditionella föredragningspunkterna och man kan än en gång med glädje konstatera att föreningens ekonomi är god.

Efter mötet besöktes Flyinge Hingstdépå där vår hedersmedlem översten 1. gr Nils-Olof Lindner på ett mycket levande och medtryckande sätt berättade om "stiftelsen Sveriges Avels- och Hästportecentrums" som det officiella namnet nu är. En delikat lunch avnjöts på Flyinge världshus innan färden ställdes sederut mot depåen i Snogeholm. Utflykten vill jag påstå var i det närmaste en succé och många gamla "hästhjärtan" slog nog lite snabbare.

Ett stort tack vill jag här rikta till Ingvar Fredriksson med personal för den trevliga guidningen.

Som jag nämnde tidigare från Höstmötet lämnade majoren Gunnar Hanell kamratkretsen 1989-05-05 vid en ålder av 67 år. Gunnar Hanell var under lång tid sekreterare i kamratföreningen och redaktör för SNAPPHANEN. Vi är många som kommer att minnas Gunnar och i kamratföreningens minne kommer Gunnar alltid att finnas kvar.

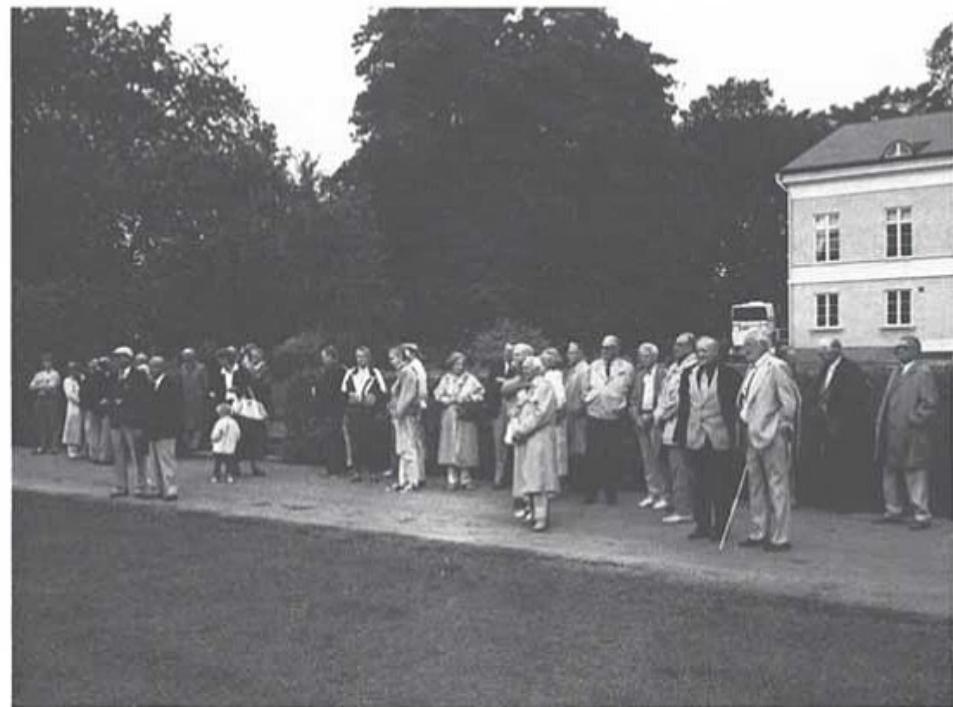
Som nyillträdd sekreterare och ordförande i arbetsutskottet skall man ju ha en mälsättning. Min är: Hur kan vi få ännu fler medlemmar att delta i våra sammankomster. Jag skulle vara tacksam om ni på enklare sätt ville meddela mig om förslag till aktiviteter.

Bättre med fler förslag att sovra i, än få. Med tack på förhand och önskan om ett gott 1990 slutar jag här sekreterarens spalt.

Om någon vill nå mig finns jag på T 4, tfn 0451-874 04.

Översten 1. gr Nils-Olof Lindner, utmärkt guide under besöket vid Flyinge hingstdépå (Överste Lindner var chef för T 4 1971–1977.)

Kamratföreningen vid Flyinge hingstdépå vid Hösträffen 1989-09-02.

ETT GOTT RÅD OM NI GÅR I BILTANKAR

Titta in till

FRIBROCKS
MOTOR AB

Eslöv
0413 – 139 60

Landskrona
0418 – 165 20

AUKTORISERAD ATERFÖRSÄLJARE FÖR

Bidrag till tidningsfonden

1989-01-01–1989-09-01. Redovisning i den ordning medlen inflytt

Sven Sjöström	Tormestorp
Christer Malm	Kivik
Kjell Elleström	Eslöv
Bertil Smidt	Alingsås
Olle Larsson	Malmö
Rune Morell	Laholm
Sune Hyldén	Karlshamn
Allan Nilsson	Hässleholm
Michael Lindén	Hässleholm
Stig Höögren	Malmö
Peter Rudbäck	Stockholm
Einar Höier-Harksen	Göteborg
Ake Hernqvist	Klintehamn
Per-Inge Dahlkvist	Hässleholm
Gunnar Palm	Svalöv
Per Jönsson	Hässleholm
Gunnar Hanell	Ystad
Stig Cederberg	Hässleholm
Thor Lund	Hallsberg
Karl-Heinz Forsberg	Malmö
Erling Sax	Hässleholm
Sven Liedholm	Hässleholm
Göte Tell	Hässleholm
Bengt Yman	Hässleholm
Sven-Olof Lundgren	Hässleholm
Lars-Åke Nilsson	Hässleholm
Bengt Ekström	Angelholm
Monica Smith	Hässleholm
Nils-Arne Hårdenswärd	Hässleholm
Summa kronor	1.176:-

Styrelsen framför sitt tack för bidragen.

Allan Nordström

Kassör

Meddelande

Med detta nummer av Snapphanen
medföljer inbetalningskort för årsavgiften (40:-) 1990.

Beloppet insätts på kamratföreningens
postgirokonto 765 71-9, före 1989-12-31.

Bemärkelsedagar 1990

Följande kamratföreningsmedlemmar (fr o m 70
år och uppåt) har bemärkelsedag under år 1990.

Iwe Herlin 75 år	1990-01-12
Olle Jakobsson 70 år	1990-02-03
Valter Bjerkemo 75 år	1990-02-14
Tage Estelius 70 år	1990-02-27
Ragnar Stenbäck 75 år	1990-04-14
Carl Hamilton 75 år	1990-04-20
Allan Svensson 70 år	1990-05-03
Stig Wejnéring 70 år	1990-05-28
Birger Hasselrot 85 år	1990-07-13
Eric Thomé 75 år	1990-08-25
Einar Waldemarsson 70 år	1990-08-26
Lennart Franzén 80 år	1990-11-06
Folke Hartman 70 år	1990-12-27

Kamratföreningen gratulerar!

Skråv
 MALET

Gatuköket i Hässleholm

Kristianstadsvägen

Öppet: 11.00–23.00 alla dagar

Välkomna!

MALET TILLHÖR

KBS GRUPPEN

Innestället för uteätare

0451/124 30

HÄNT VID T4

(Major Nils-Arne Härdensvärd)

Den första redovisningen slutade redan i januari månad, därför att regementets dag 1989 inföll redan så tidigt som 8. april och att traditionsenligt denna tidning kommer ut i samband med denna. Förläktlingen blev verksamheten efter januari endast redovisad som kommande verksamhet. Vi skall nu försöka återvända till januari 1989 och titta framåt. Perioden blev som vi tidigare späddes mycket intensiv med uppvakningar och besök av och hos olika makthavare och myndigheter, för att på ort och ställe ta del respektive delge våra argument, med hänsyn till hotet om vår nedläggning. I skrivande stund har Försvarskommitténs delbetänkande kommit (1989-06-16). Detta delbetänkande innebar att hoppet åter fanns något och att man hade lyssnat på vissa av våra argument. T 4 skulle efter 1991 vara en enhet under Skånska Dragonregementet (P 2). Vad exakt detta innebär vet vi ej i skrivande stund (1989-08-14) men givetvis tror vi på det bästa för regementet.

Perioden har i övrigt präglats av den årliga återkommande samträffen av bataljonen med olika övningar och avslutning i form av en

4. kompaniet blev segrare i kompanistafetten vid Regementets Dag 1989-04-08.

kompaniet, nämligen sjukvärdsmannautbildningen.

Februari

6.-9. Genomförde Grundutbildningsbataljonens övning i trakten av Hässelholms.

6.-17. Kom våra "elever" från MHIS/AK för att göra trupptjänst. 9.-10. Var våra säl representanterade vid 11/Fo 16/18 på milokonferensen. 13.-17. Återupptogs en gammal tradition för första gången vid vårt nya område "Förevisningsövning grupperad underhållsbataljon" för både befäl och värnpliktiga, med mycket stor intresse och många deltagare från hela militärområdet. Bl a besökte förevisningen av representanter från den civila äkerinringen. De tittade även på ny utveckling på fordonssidan, bl a rullflak och containers. Representanterna var på en konferens om transporter anordnad av Militärbefälshavaren/Civilbefälshavaren i Tyrringe Kurhotell.

17. Återgick de värnpliktiga, som genomfört regionalisering utbildning för sjuktransportmän och sjuktransportgrupper, till sina hemförband.

20. Startade nästa kurspaket vid 46.

Mars

6.-10. Representerades T 4 vid värnpliktskonferensen i Norrköping.

7. Var en stor dag för bataljonen. Då träffade den för första gången sin brigadchef med stab.

8.-13. Började grundutbildningsbataljonen öva mot att bli en fullständig pansarunderhållsbataljon i form av en bataljonsövning i trakten av Kristianstad.

14. Samlades en delegation med representanter från Milostaben, P 6/Fo 14, T 4, Hässelholms kommun och Kristianstads kommun hos landshövdingen för att finslipa argumenten inför uppvakningen hos Försvarskommittén.

April

5. Föredrogs argumenten i Stockholm för Försvarskommittén.

13.-19. Var bataljonen i trakten av Revingehed och deltog i den stora pansarövningen med Pansartruppernas stridsskola i Skövde som ledare. Här deltog enheter från alla pansarförband och förband i Milo Syd. Vi benämnde övningen Batal-

Officerskurs 1988/89 avslutning 1989-05-27 vid Arméns Underhållsskola (US). Från vänster CC-U-bat övlt Ebbe Person, k/d/serg Lena Ahlstrand, Mats Sandén, Danniel Fernandez, Niklas Johansson, Magnus Möller och CUS övlt Nils Smith.

jonsövning 2 eller PS-övningen. Detta var den stora prövningen av bataljonen, då i stort en hel brigad deltog.

18. Trots hot om nedskärningar inom truppslaget finns det dock optimism kvar. Säulunda besökte regementet av representanter från Försvarets Materielverk och T 1 för att dra erfarenheter från Skolhus Träng med sig till Linköping. Enligt planer skall något liknande byggas där, för utbildning av sjukvärdssoldater.

19. Började de första enheterna för KFO med Sjukhuskompani (P 4/Fo) att rycka in. De skulle delta i värnövningen. De stannade ända till 17. maj.

I slutet av månaden började befalsomgångarna rycka in för värnövningen (här avses hemförlovad personal).

Maj

5. Overtog fältbataljonchefen, majoren Michael Lindén formellt befälet över "sin" underhållsbataljon.

6. Lämnade pansarunderhållsbataljonen kasernområdet.

7.-21. Genomfördes Vårövning Syd 89 (årsklassens sluttövning) i Skåne. Avbrott skedde endast i form av "krigspermission" under pingsthelgen.

10. Besökte värnövningen och ba-

taljonen av bl a ÖB stabschef, general Wiktorin och den finske generallöjtnanten Halonen.

17.-19. Åkte OK-eleverna och kompanierna Främsta soldater på besök till Sjællandske Trængregiment i Farum, Danmark.

21. Ryckte KFO-delarna ur underhållsbataljonen ut.

23. Besökte tränginspektören T 4 för sin årliga information till personalen.

25. Genomförde officerskursen sin examen och regementet fick fem nya fänrikar.

Samma dag avtackades också årsklassen.

26. Ryckte årsklassen ut och ett utbildningsår var till ända. Det avslutades traditionenligt med "Rävspelet". Därefter åkte kompanierna på sin årliga planeringsvecka för yrkesofficerarna vid T 4 1989-05-29-06-02, för att förbereda nästa utbildningsår.

Juni

5.-16. Åkte flertalet av befalen till Småland och Blekinge för fältövning och samverkan inför höstens stora övning Sydfront 89.

5.-16. Genomfördes CA drivmedelskurs för befäl i denna tjänstegren, med en speciell del endast för trängare 19.-22. Eleverna kom från hela landet.

10. Deltog löjtnant Ingemar Jönsson och hans medhjälpare med fältbageriet vid invigningen av Hässelholms centrum.

12. Började årsklassen 1989/90 komma in med start för KB/PB-elever.

15. Var regementschefen kallad till extra förbandschefsmöte i Stockholm angående Försvarskommitténs delbetänkande.

19. Presenterade chefen förslaget i samband med en extra personalinformation. Samma dag var det också inryckning för medicinalvärnpliktiga.

Juli

24.-28. Var KB/PB-eleverna ute på fältvanevecka med bl a besök vid P 6/Fo 14.

24. Ryckte ambulanskurs 1 in vid 46. kompaniet.

Augusti

3. Delades KB/PB-eleverna upp på respektive kompanier efter gemensam första utbildning.

8.-11. Genomförde medicinalvärnpliktiga frå kriget.

11. Ryckte medicinalvärnpliktiga ut.

14.-18. Kadettskolans fältövning i Halmstad.

23. Examen för kadettsskolan.

25. Utryckning för kadettsskolan.

Reservofficersmötet 1989-04-21–04-22

(*Löjtnant Knut Johansson*)

En av de traditioner som regementet prioriterar högt är mötet med dess reservofficerare.

Även i år hade vi fått de ekonomiska medlen som fördras för att mötet skall räknas som författningsenlig tjänstgöring.

Efter sedvanlig inryckning, med ständigt återkommande problem med ifyllande av resorder, hälsade regementschefen, översten Bengt Yman, de närvarande reservofficerarna hjärtligt välkomna. Därefter intogs lunch i vår mäss Trängaren.

Efter lunch var det så dags för själva mötet, som började i mäss Husaren. Där fick reservofficerarna, under ledning av stabsschefen, överstelöjtnanten Torsten Hansén, se delar av filmen "Kompanichefen i krig". Problemen som belystes, plus lämpliga åtgärder, skulle dels utgöra di-skussionsunderlag under eftermiddagens övningar och dels redovisats under lördagen.

Resten av eftermiddagen fylldes med ett skjutpass med Ak 4, besök vid "nya Mekanikerskolan" samt

demonstration och visning av containerhantering. Mekanikerskolan visades av kaptenen B G Persson och containerhanteringen av majoren Olavi Olson. Skjutningen var förlagd till Mölleröds skjutbana där löjtnanten Jörgen Lindahl var skjutledare. Materielkännedomen ledes av gruppchefer från 41. kompaniet.

Skjutningen blev ett uppskattat moment och många reservofficerare kom här i kontakt med Ak 4 för första gången. Tekniken på skjutbanan imponerade också på många.

De äldre reservofficerarna minns säkert hur det var förr med klisterlappar, tjänt i markörsgropen, sprängmarschen fram till tavlorna osv.

Skjutresultatet var imponerande bra och nog märktes det att det var "gamla" militärer som låg bakom vapnen. Segrade överläget gjorde kaptenen Claes Alwen. Regementet ber att få gratulera.

Den gemensamma middagen blev som vanligt lyckad. Rege-

mentschefen avtackade kaptenen Bo Bernhoff och majoren Jan-Erik Nilsson, som nu gjorde sin sista tjänstgöring. Regementschefen förrättade också prisutdelning från dagens skjutning samt presenterade årets nya reservofficerare. Ett välvkommet tillskott av sju nya officerare. En av de nya officerarna heter Susanna Jönsson och är regementsets första kvinnliga reservofficer.

Lördag förmiddag tillbringades i mäss Husaren. Regementschefen och majoren Sven-Olof Lundgren inledde med information om FU 88.

De nya reservofficerarna presenterade därefter hur deras utbildning varit. Ett mycket uppskattat moment, som presenterades på ett trevligt sätt och som rönte uppreatade applåder från åhörarna. Ett stort tack till Er alla med Joakim Nirup som den sammanhållande.

Program i övrigt:
– Överstelöjtnanten Hansén orienterade om höstens FMÖ, Sydfront 89.
– Kaptenen Persson orienterade om nya avlöningsbestämmelser.

Bild från middagen. Regementschefen flankeras här av kaptenen Bo Bernhoff och majoren Jan-Erik Nilsson.

– Majoren Olson orienterade om årets grundutbildningsbataljon samt de försök som bedrivs i år.

– Överstelöjtnanten Hansén avslutade så dagen med att deltagarna fick redovisa grupperbetet från filmen "Kompanichefen i krig". Ett uppskattat och nyttigt moment med många förslag till lösningar.

Antal deltagare vid mötet var 80 reservofficerare, som sade sig vara nöjda med upppläggningen och genomförandet. Många har efterått ringt eller skrivit till oss på personalkåravdelningen just om årets träff och det tackar vi för. Vi är också tacksamma för "tips" till nästa träff.

Avslutar denna information med

att tacka Er alla och hälsa Er välkomna till 1990 års reservofficersmöte. Åven detta möte är planerat som författningsenlig tjänstgöring.

PS. Jag har fr o m 1989-10-01 fatt en ny chef vid personalkåravdelningen. Majoren Stefan Fridlund har tjänstledigt för prövande av annan anställning och ny chef är märoren Lennart Arvell.

**DET ENKLA SÄTTET
ATT FÅ FRAM EN TRYCKSAK
SNABBT OCH BILLIGT**

RING 0451-142 00

Tala med lokalen
på Norra Skåne Öföret
Norra Skåne Öföret har de teknika
och personella resurser som behövs
för att klara alla typer av tryckningsjobb.
Från värmer till färg. Ett brev uppfogas
eller en stor. Fr 1 sida eller 96.
Vi kan ta in flera beställningar, om så tillt

Norra Skåne Öföret, Box 125, 291 22 Helsingborg. Telefon 0451-142 00. Telefax 0451-181 78

Nya fänrikar

Plaketter och premier delades ut till fem blivande fänrikar 1989-05-26. Överste Bengt Yman talade och regementets marsch spelades. De nya fänrikarna från den 1 juni är på bilden fr v Pär Karlsson, Hässleholm, Jonas Fransson, Kristianstad, Per Vilhelmisson, Hässleholm, Fredrik Sandström, Hässleholm och Peter Leo, Ängelholm. T v om de fem finns överste Bengt Yman och t h utbildningsledare, major Mikael Lindén. (Foto: Jörgen Ahlström).

Carl Anderson's

HERR o. DAMMODEHUS AB
Järnvägsgatan 9 Hässleholm

© Herravd. 0451-843 00

© Damavd. 0451-843 01

Främste soldat 1988/89

(Major Nils-Arne Härdensvärd)

16. maj presenterades de främsta soldaterna för utbildningsåret 1988/89.

De var:

Från 41, komp Jan-Olof Wessberg (bilförare) från Bjärnum.

Från 42, komp Richard Tolstoy (gruppchef/ledningsgrupp) från Helsingborg.

Från 43, komp Magnus Åkesson (Chef att ställföreträdare pionjärtropp) från Helsingborg.

Från 44, komp Magnus Lundin (vapenmekaniker) från Almhult.

Från 45, komp Tommy Andersson (Sjukvårdare i brigadförbandspluton) från Tyringe, boende i Ringsted, Danmark.

De främsta soldaterna deltog i utbytet med Sjölands Trängregemente 1989-05-17-05-19 och de erhöll även i samband med avtackningen av årsklassen traditionellt från regementet plakett och bordsstandar och från Kamratföreningen diplom och penninggåva.

Kompaniernas främste soldat mottar utmärkelserna.

Från vänster ses Jan-Olof Wessberg, Richard Tolstoy, Magnus Åkesson, Magnus Lundin och Tommy Andersson.

**Nisses
FÖR
STORA & SMÅ**

**...BUTIKER
i BUTIKEN**

**LEKSAKER
GLAS & PORSLIN
HEM & HUSHÅLL
VÄSKOR
KOSMETIK
BARNVAGNAR**

Candy Corner

**NISSES – STORTORGET
HÄSSLEHOLM
TELEFON 0451-143 25**

Drivmedelskursen 1989

(Fänrik Tina Kilstöm, T 2)

Tre veckor i Hässleholm – nja?

Drivmedelskurs – ja.

Förväntningarna man har på en kurs är i regel stora, men när man har fått ett par stycken med i huvudsak negativa intryck är man inte speciellt positivt inställd. Kanske skulle det bli skillnad den här gången, det handlar faktiskt om drivmedeltjänst.

Det första som slog mig var hur annorlunda miljö dennas garnison besitter, grönska, fräscha kaserner m.m. Det är nästan svårt att tro att det bedrivs militär verksamhet här.

Kursen är öppen för hela armén de två första veckorna, den tredje och sista veckan är till för Trängare. Detta innebär att vi arbetade med olika drivmedelsfordon och tjän-

sten kring dessa i två veckor, och etappdrivmedelsmateriellet den tredje veckan.

Den första veckan präglades av...

1. Mycket väl förberedda övningar
2. Värme
3. Black Jack
4. Träningsvärk (för vissa)
5. Man lär sig av misstaget
6. God stämning.

Det visade sig att intrycken från första veckan skulle hålla i sig även vecka två. I övrigt tror jag att kursen skaffade sig mer profil samt PR, andra veckan, det är märkligt vad

man hinner uträffa mycket på två veckor.

Kursen avslutades med prov samtidigt utvärdering. Alla var rörande eniga om att vi hade fått möjligheten att göra en mycket bra kurs.

När sista veckan gjorde sitt inträde stod vi inför uppgiften att upprätta etappdrivmedelsplats. Det finns bara ett sätt att lära sig detta, och det innebär att man bygger upp den här platsen från början till slut. Även denna veckan var väl förberedd och genomförd, men jag tror att alla var lika glada när den var slut. Man kan konstatera att hela kursen är en kombination mellan drivmedeltjänst och styrketräning.

Till sist vill jag varmt rekommendera denna mycket givande kurs.

Drivmedelskursen 1989.

IDROTTSKRÖNIKA^{II}

(Löjtnant Bertil Lindkvist)

Ljungålv 42. komp. 3. M Tikkainen
43. komp.

RegM fälttävlan

A 3 stod som värd. Nytt för året var

att tävlingen avgjordes under en dag.

Elva regementen spelade.

Efter poolspel gick T 4 till final och

fick möta Lv 4, Lv 4 vann med fem

mål.

T 4 blev 2:a för andra året i rad.

Bra i T 4-laget var bl a Jens Nilsson

som vann skytteligan.

Mycket bra resultat av T 4-laget.

Milomästerskap för värnpliktiga.

Lv 4 i Ystad var arrangör. Tävlingen

är obligatorisk för sex yrkesoff/Reg. I laget ingick; Mj M

Lindén, Kn K-G Aberg, T Johansson,

L-A Nilsson, S Bengtsson och

Lt B Eliasson. Taktiker och lagledare

lt R Götenqvist.

Laget gick in på en hedrande 20:e

plats. (Samma som 1988) Placeringen

innebär A-gruppen även 1990.

Resultat: H 21 20, Kn S Bengtsson, H 35 5, Kn T Johansson och 9

Lt B Eliasson, H 40 9, Kn K-G

Aberg, H 50 9, Lt I Jönsson, H 55

9, Mj G Thulin. Många med placeringar nio.

Handgranatkastning:

9. Dennis Jansson 41. komp., 11. Jonny Schaai 43. komp., 15. Lars-Göran Lassen 44. komp.

Resultat: H 21 14, Kn S Bengtsson, H 40 4, Kn K-G Aberg och H 55 8, Mj G Thulin.

Milomästerskap i fälttävlan

P 6/Fo 14 var arrangör. Tävlingen var förlagd till Olofström. Mycket krävande banor.

Resultat: H 21 14, Kn S Bengtsson, H 40 4, Kn K-G Aberg och H 55 8, Mj G Thulin.

Elva förband hade lag och de två

bästa från varje gren ingick i laget.

T 4 blev 5:a i lag.

RegM i banskjutning

Gevär: 1. Kn L Nilsson, Lt I

Jönsson.

K-pist: 1. Lt I Jönsson, 2. Kn TH

Johansson, 3. Lt R Göthenqvist.

Pistol: 1. Lt T Persson, 2. Kn A

Bagewitz, 3. Mj L Melin.

AK 4: 1. Kn L Nilsson, 2. Lt T

Persson, 3. Fk Per Karlsson.

RegM fältskjutning

Gevär: 1. Lt I Jönsson, 2. Kn L

Nilsson, 3. Lt A Eriksson.

K-pist: 1. Lt I Jönsson, 2. Kn

Marntell, 3. Kn L-A Nilsson.

Pistol: 1. Lt T Persson, 2. Lt T

Lewin, 3. Kn L Marntell.

AK 4-befäl: 1. Lt T Persson, 2. Kn

Lars Falth, 3. Kn L Nilsson.

AK 4 Värnpliktiga: 1. Torbjörn

Lind, 43. komp., 2. Anders Sköld,

43. komp., 3. Mattias Larsson, 44.

komp., 4. Lars-Göran Lassen, 44.

komp., 5. Nicklas Göransson, 44.

komp.

Värnpliktiklassen blev mycket

jämna. Fyra omskjutningar fick göras innan segraren kunde koras.

Armébudkavlen 1989

(Löjtnant Rolf Göthenqvist)

Budkavleorienteringen för aktivt befäl arrangerades i år vid 14/Fo 21.

Tävlingen är obligatorisk för arméns förband och skolor som skall delta med lag bestående av sex alt tre yrkesofficerare. Dessa tavlar i tre klasser, A, B och C där A-klassen består av de 20 bästa förbanden, så mäter för T 4-laget var naturligtvis att behålla fjolårets 20:e plats.

Med denna målsättning startade T 4-laget färden till Gävle med busstransport från regementet till Ljungbyhed, där vi kl 09.00 gick ombord på flygvapnets Hercules för att tillsammans med övriga deltagare från Milo Syd via en mellanlandning i Visby vara framme i Gävle kl 11.00. Efter en bullrig resa där hörselkåpa eller Free-style var obligatoriskt var det skönt att sträcka på benen och bli bjudna på lunch vid framkomsten till 14/Fo 21.

Efter att ha rekryt tävlingsbestämmelser och förläggning gav vi oss ut på sight-seeing i staden. Vi följde den strida Gavleån och gjorde en rundvandring till alla torg, Joe Hill-platsen, Villastaden och Kråkslott från 20-30-talen.

sker redan kl 03.00 på natten gällde det nu att få laget att koppla av, för att sen få dem i säng så fort som möjligt. Det blev lite biljardspel på markan där team Åberg/Göthenqvist tog hem segeren. En fika i personalmassen hann vi också med.

Efter detta var det dags att börja förbereda sig för natten, lite taktik-snack i logementet, kolla nattlampan, beställa väckning efter hand som starten för de olika sträckorna skulle ske. Mera snack tillsammans med kamrater från övriga regementen. Till sist var alla i säng, även Calle Åberg, så det kunde bli lugn och ro. Lagledaren och Stefan Bengtsson, skulle ju upp redan kl 01.00 för att åta en tidig frukost och transport ut till start för första sträckan.

Efter en sömnig busstur var vi framme på Marma Hed, där tävlingscentrat var uppfört. Natten var kall på gränsen till frost och för första gången såg vi norrsken, som effektfullt lyste upp den annars mörka nattimären.

Stefan hade nu inte lång tid kvar till start, han kollade sin halogenlampa noggrant och verkade mycket tänd, han kommer att gå fram

Klockan 18.00 infann vi oss i Exercishuset där tävlingsledningen höll genomgång och önskade oss en god tävling den stundande natten och dagen.

Eftersom första sträckans start

GYNNA TIDNINGENS ANNONSÖRER!

Michael Lindén går i mål efter att ha genomfört sista sträckan.

som en stridsvagn i terrängen. Det såg bra ut, det gäller att vara på bettet vid den gemensamma starten. Det är en upplevelse att se alla tävlade i sina mörkerorienteringsutrustningar rada upp sig på startlinjen, frustande, stampande, lysande och beredda att rycka till sig kartan för att rusar ut i mörkret. PANG! Där går startskottet. Alla rusar iväg. Snabb koll på kartan, vilken väg? Vilka springer samma gaffling? Snart är alla försvunna i mörkret och vi får vänta med spänning på radiotexter om vad som vidare händer ute i skogen och efter 40 minuter börjar radion få liv de första lagen passerar, men ingen Stefan, var finns han manne? Tom-

my Johansson, som skall ta över budkavlen efter Stefan, ser undrande ut, men verkar mycket samlad och lugn. Förvaringen rapporterar de första löparna in till växling och dom är redan på upploppet.

Nu rapporteras också Stefan. Tommy kvickt in i växlingsfällan. Stefan har gått bra, han är inte långt från tåten, rycker ner kartan från ställningen och skickar iväg Tommy ut i mörkret. Norrskenet har nu försvunnit och det är verkligt mörkt. Det är radiokontrollen som missat Stefan och inte tvärt om. Stefan berättar att det har varit smärligt i terrängen, men att han inte missat någon kontroll och ibland sett teten

så han har verkligen gjort en bra startsträcka. Nu har vi bara att vänta på radions rapport om Tommys framfart på sin nattsträcka, 7,5 km lång. Den kommer snabbt. Tommy går fint, han ligger på 14:e plats, vi hör också på radion att lokalkonkurrenten altmeister Leif Claesson, P 2 har missat och ligger tio minuter efter Tommy. Nu gäller det att få tag i Lars-Åke Nilsson som springer 3:e sträckan, han var ju här nys? Är det någon som sett honom?

Han måste in i växlingsfällan, Tommy är förvannad. Han kommer på upploppet, ingen Lars-Åke. Var f-n är han. Han har hört förvarningen, lugnar Calle en toppstressed coach. Tommy sliter ner kartan från sin ställning, rusar fram till växlingsfällan och skriker efter Lars-Åke. Då kommer LÄ fram. "Vad är det som händer här? Jag har inte hört något." Iväg nu skriker jag, Tommy har gått bra. Det har börjat ljusna, men fortfarande behövs orienteringslampan inne i skogen. Nu har LÄ åtta tunna kilometer framför sig. Radiotexterna talar om att han går jämt, håller sig till sammans med ett gång på 15–20 plats. Efter 80 minuter kommer en ordentligt trött LÄ in på upploppet. Han har gett allt, glömmer nästan att slita ner kartan vid växling till Calle, som nu skall hålla placeringen på sin sträcka. Det är nu full dager och vi väntar på att solen skall sticka fram för att varma upp stämningen ytterligare.

Calle brukar inte missa något, och det gör han inte nu heller till att börja med, men så träffar han CA vid en kontroll och blir så distraherad att det går lite snett, och missar några minuter, men vi håller 20:e platsen när Calle växlar över till Bengt Eliasson. Nu bryter solen fram och varmer upp hela startplatsen och Bengt-Åke som till avsked säger: "Jag tar det lugnt och går säkert."

Nu börjar det bli spännande, P 2 knappar in, A 3 ligger tätt efter, någon av dem måste vi slå för att behålla 20:e platsen. Bengt-Åkes orienteringsteknik går ut på att lägga "dosan" (kompassen) på kartan och springa efter linjen, sen skall kontrollen dyka upp. Och det stämmer nästan varje gång. Det var bara det att Bengt-Åke lade dosan mellan sjuan och nian så åttan dök al-

T 4-deltagare i armébudkavleorienteringen. Från vänster ses Stefan Bengtsson, Michael Lindén, Bengt-Åke Eliasson, Lars-Åke Nilsson, Carl-Gustav Åberg och Tommy Johansson.

drig upp. Jodå, det fixade sig till slut men A 3 ligger nära nu. Och nu gäller det för vår siste man, Michael Lindén att stå på under sista sträckan. Micke ser helskärpt ut, och sneglar på A 3 slutman, det verkar som om han tänker: "Går vi ut samtidigt släpper jag honom aldrig". Och det är klokt. A 3:aren är en bra orienterare och Micke kan ju springa.

Bengt-Åke kommer nu på upploppet och är fortfarande före A 3. Han skickar iväg Micke nästan samtidigt med A 3. Ska Micke hålla, P 2 är inte långt efter. Vi väntar med spänning från radiokontroller-

na. Jodå, A 3 och T 4 är ihop. Snart drar det ihop sig för upplopp och mälgång. Kenneth Persson, A 3, syns nu på upploppet och vi hejar fram honom och han hojtar tillbaka. "Han är med!" Micke alltså. Då vet vi att biffen är klar, 20:e platsen räddad och vi är kvar i A-gruppen.

Nu stormar Micke in på upploppet med ett härligt loppsteg i behåll och solen har stigit annu högre och varmer upp hela T 4-gånget, som gratulerar debutanten Micke till ett väl genomfört lopp.

Snart är det bara prisutdelning och hemfärd kvar. Och för oss som var med, kommer minnet från en

trevlig och spännande tävling att länge finnas kvar.

Och som chefen för armén vid prisutdelningen beordrade oss alla: "Ni har nu en stor uppgift kvar. Det är att ta med er hem upplevelserna från denna tävling och göra reklam och verka för fältidrotten vid era förband. Fältidrotten har stor roll i utbildningen av yrkesofficerare och soldater".

Och det är väl bara att hålla med. Det borde vara alla förunnat att någon gång få uppleva högtidligheten och spänningen vid en Armébudkavletävling tycker gången härmedan.

Klingströms Plåt i Hässleholm AB

REKOMMENDERAS

Innehavare:

ROLF SVENSSON och LARS GUSTAFSSON

Idrottsvägen 6 • Hässleholm • Telefon 0451-103 25

Familjeutbyte med Sjællandske Trænregiment

(Major Nils-Arne Hårdensvård)

Det sedan 1970-talet införda, där efter insomnade och sedan 1983 årligen återkommande familjeutbytet med Sjællandske Trænregiment ägde i år rum 11.-13. augusti.

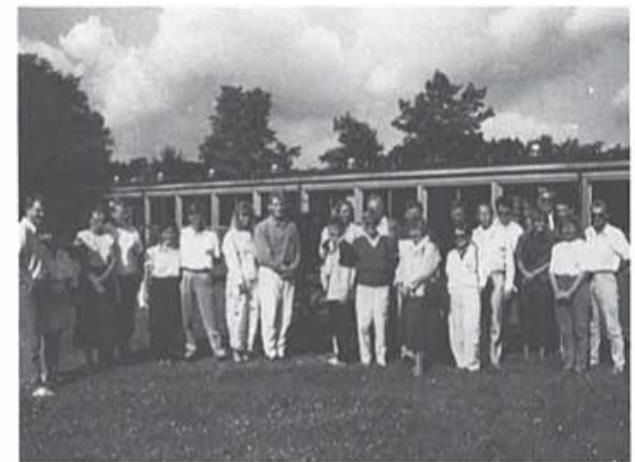
Utbytet är ett veckoslutsarrangemang med besök hos en värdfamilj i Danmark och värdfamiljens svarsvisit i Sverige året därpå. Utbytet är helt civilt och sker i resp officersföreningars regi.

Från respektive regemente deltar regementscheferna med fruar (alltid deltagande) samt sex officerare med fruar. Efter två år överlämnas stafettpinnen till sex nya familjer. De som fick den stora glädjen att åka i år var förutom regementschefen med fru, Lennart Arvåll med fru, Jöran Magnusson med fru, Thomas Antonsson med fru, Bo Svensson med fru och övertecknad med fru. (Tyvärr kunde en familj ej delta på grund av sjukdom).

Efter samling vid T 4, åkte vi buss till Helsingborg, tog färja över sundet till Helsingør. I Helsingør fanns inlagt en timme för shopping. Därefter mötte oss en buss från Sjællandske Trænregiment och tog oss till Farum. Här mötte chefen för Sjællandske Trænregiment, översten Finn Riemer och våra värdfamiljer. Efter välkommande transporterades vi hem till respektive värdfamilj.

Här avåts en riktigt god dansk middag med allt vad där tillhör.

På lördagen kl 1000 var vi åter samlade vid Farum kaserne för en gemensam utflykt. Denna företogs till Köpenhamn. Första anhalten var Kastellet. Kastellet är en försvarsanläggning som ligger ute i hamnen, ungefärlig vid "Den lille Havfruen" och byggd på 1600-talet. Kastellet presenterades på ett livligt sätt av vår guide, från Konglige Garnisons-biblioteket. Saker som man sent glömmer är när man såg förläggning för soldaterna. Sex soldater med familjer i ett rum. Vidare historien om den fantastiske kaparkaptenen John Norcross, som flydde från statsfängelset och sim-

made via Ven till Landskrona (tala om kondition), återvände till Köpenhamn, hamnade åter i fängelsen, smorde in sig med fett, slog ner en vakt och försökte fly. Tillfångatogs och fick sitta 16 år i en bur av ek inne i fängelschålan, benådades och kom ut ur buren, men fick åter sitta 16 år dock utan bur. Efter rundvandringen intogs en medhavd frokost (lunch) med allt som där tillhör.

Efter luncheden företogs en fotmarsch till och genom Nyhavn. Eftersom Köpenhamns hamn i år firar 300 års-jubileum var det extra festligt. Jazzorkestrar spelade och gatugryckor uppträdde.

Vi åkte från Nyhavn med en turistbåt, typ "Paddan" i Malmö, genom Köpenhamns kanaler. Övertecknad som är född i trakten av Malmö har varit i Köpenhamn många gånger, men att Köpenhamn var så vacker det visste jag inte. Efter rundturen åter till Farum. Där skiljdes våra vägar för en kort stund. Klockan 1830 samlades vi åter i en restaurant som heter Skovhus. Här var officersföreningen vär-

dar och representerade med ca 70 personer. Vi hälsades välkomna av ordföranden för officersföreningen, tillika ny regementschef för Sjællandske Trænregiment från 1. september, översten John Fræmohs.

En fantastisk grillafenton med kött och korv av alla sorter från en cirka fem meter lång grill bjöds. Till detta en helt fantastisk salladsbuffé. Efter kaffet vidtog dansen. Danskaras speciella sällskapsdans "Les Lanciers" med sina fem turer troj jag ingen glömmar. Ej heller våra tappra försök att delta. Detta var helt enkelt en underbar kväll.

Efter en dansk morgennmad (frukost) med allt vad där tillhör var det åter samling kl 1000 på söndagen vid Farum kaserne för återtransport till Sverige. Översten Finn Riemer tog färvel och det var ett speciellt farväl eftersom han går i pension den 1. september.

Hässleholm nåddes vid 13-tiden och det var glada och trötta resenärer som tänkte tillbaka på en underbar week-end och längtar att stå som värdar nästa år här i Sverige.

XXII. Nordiska Militära Kamratföreningsmötet

(Major Claës Florén)

Det var i år Finlands tur att stå som värd och det gjorde man under tiden 15.–18. juni med Nylands Brigad som värd förbund.

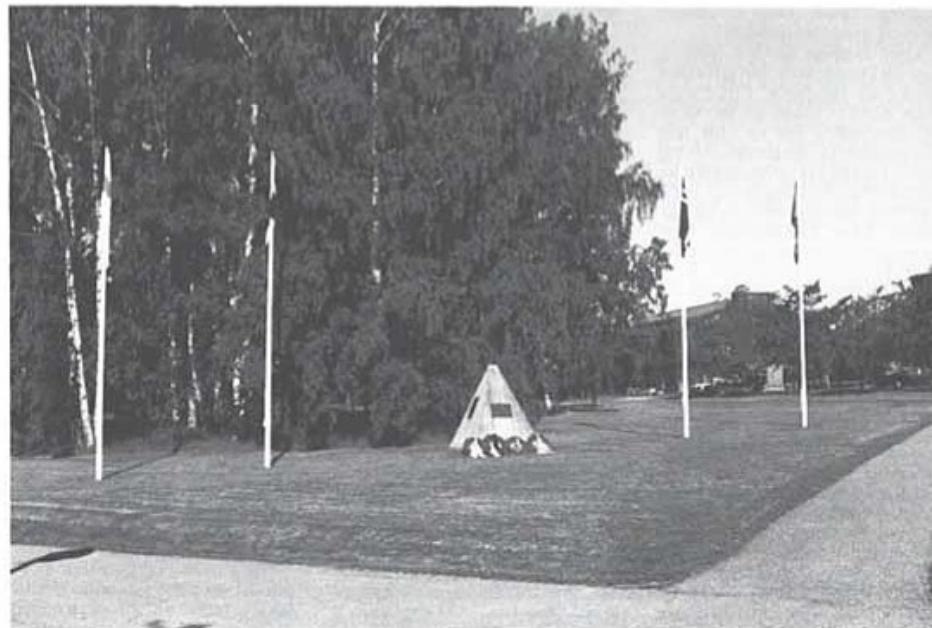
Brigaden ligger i hjärtat av det svenska språkiga Finland och är ett helt "svenskt" förband.

För att få bli "beväring" vid regementet måste man kunna tala och skriva svenska. Alla instruktioner meddelas och all undervisning sker på svenska och så är också till stor del samtalsspråket.

I den närliggande staden Ekenäs har 82 % av befolkningen svenska som modersmål.

Förbandet ligger alldeles i utkanten av Ekenäs på finska sydkusten.

Ekenäs, eller som det finska namnet lyder Tammisaari, är en mycket vacker stad vid kusten och

Brigadens minnessten med de deltagande nationernas flaggor. Kransar är nerlagda från de fyra länderna.

med mycket "vatten" inom stadens hank och stör. Staden grundades av Gustav Vasa år 1546, så de svenska traditionerna är många.

I stadsens närhet ligger det icke obekanta Hangö.

Kasernområdet i Dragsvik är stort och i motsats till i Sverige finns villor och hyreshus inom kasernområdet, bebodda av regementsets fast anställda personal.

Den mansdominerade bild av ett kasernetablissement vi har här i Sverige uppmjukas av familjebostäder, dagis, lekande barn, anförvarter och besökande till de boende och så vidare.

Brigadens kaserner är gamla och i viss mån ur vår synpunkt sett något ommoderna. Redan den ryske tsaren trupper var förlagda här och den

som sett svenska 1890-talskaserner känner igen sig.

Brigadens uppgift har under åren skifrat och det kan man bl a se av den mängd uniformer som garnisonen under åren haft.

Nu skall man utbilda vad vi skulle kalla kustjägare och lära ut kustförsvar.

Ankomstdagen den 15. juni hade vi otur med vädret. Den dagens program inrymde mycket verksamhet utomhus och regnet strilade ner.

Vi kom till Helsingfors på morgonen och "bussades" till Dragsvik. Inkvarteringen var ordnad i en kasern med stora logement med tio man i enkelsängar.

Oppningsceremonin på eftermiddagen var traditionell med de nordi-

ska kontingenterna uppställda vid regementets minnessten.

Uniformskavalkad.

ska kontingenterna uppställda vid regementets minnessten.

Ordföranden i Försvarsgillenans Förbund, Erki Inkinen, hälsade oss välkomna och så gjorde även brigadens kommandör, överste Olof Thoden.

Deltagarnationernas flaggor hissades, kransnerläggning ägde rum vid brigadens minnessten och ett korum av gammaldags snitt hölls. Kransnerläggning ägde också rum senare på eftermiddagen på kyrkogården vid brigadens gravar.

Under hela vårt besök hos brigaden hade vi dess musikkår med oss.

Fredagen ägnades åt en presentation av brigaden, som verkligen under årens lopp sysslar med skiftande verksamhet. Detta avspeglas bl a av alla de olika uniformstyper som under åren efter befrielsekriget burits.

Vattnet återkom i vår dag. På eftermiddagen studerades "handgrippligen" den finska bastun, med hänsyn till gästerna kanske inte så varm som den brukar vara och björkriset saknades också.

På kvällen var det stor avslutningsbankett.

Bland annat hade arrangerats en uniformskavalkad med brigadens alla typer av uniformer från 1. världskriget och fram till våra dagar.

Hemresan på söndagen var en dagstur genom den finska och den svenska skärgården. Det är ett under att de stora färjorna kan med så pass hög fart passera genom de stundtals smala sunden.

Den svenska OB framförde en vidoehölsning till oss och hade sätta kommandören Dick Börjesson till oss för att under färden orientera oss om det kommande försvarsbeslutet.

Ett vällarrangerat och omväxlande besök var slut.

Nästa Nordiska Kamratföreningsmöte äger rum i Danmark våren 1991.

**BLI MEDLEM I
T4 KAMRATFÖRENING**

Ekonomi

(Major Per-Olof Meijling)

Ekonomi betyder hushållning. Och just hushållning med de ekonomiska resurserna har under senare år alltmer genomsyrat verksamheten.

Från centralt håll har olika effektivisningsprojekt bl a FUKA, IKA och RAAP drivits ned till lokal nivå. Alla syftande till att få vår verksamhet så kostnadsseffektiv som möjligt. Flera bra förslag har framkommit under arbetets gång, vilka kommer att ge kostnadsbesparningar. Även om strävan ständigt finns att genomföra produktionen så effektivt som möjligt, ger ett koncentrerat projektarbete oftast lite mer.

Den allmänna resursbristen i försvaret har hitintills drabbat primärproduktionen vid T 4 i ganska liten grad. För vår del är det främst repetitionsutbildningen som de senaste åren ej kunnat genomföras i full omfattning. Grundutbildningen av värnpliktiga har skett mot målsättningen godtagbar förmåga i bataljon. Pengar till en tredje bataljonsövning före avslutande GKÖ-period har vi ej erhållit, då två bataljonsövningar anses tillräckligt för att nå det uppsatta målet. Här märks resursbristen främst genom att fordonsparken börjar bli väl gammal. Lastbilarna har nu en medelålder av 17 år, vilket innebär höga underhållskostnader samt att de i typ avvikar från krigsorganisationens modernare fordon.

Hur blev då resultatet vid T 4

1988/89 för budget kontra utfall kostnader? Jag vill då först börja med att försöka förklara budgetprocessen i stort. Bara att nämna ordet budget ger en del människor gashud över hela kroppen. Budgeten upplevs som något vid sidan av den löpande verksamheten, något som sysselsätter förtorkade kamrersjälar. Den anses vara ett tråkigt sifferdokument som ger en missvisande bild av verkligheten. Så är det naturligtvis inte. Budgeten är ett gemensamt handlingsprogram i ord och siffror som ständigt ger upphov till förnyelse. En anpassning till nya förhållanden måste ske kontinuerligt. Budgeten bör påverkas av och påverka övriga planer på olika nivåer. På samma sätt som verkligheten förändras måste budgeter och övriga planer ändras.

För vår del börjar budgetprocessen för kommande två verksamhetsår i november året före. Innan den slutligen fastställs av militärbefälshavaren (MB) i juni året därpå har ett flertal dialoger genomförts både internt och med MB för att erhålla balans mellan uppgifter och resurser. Under genomförandeåret prisuppräknas den nu nästan ett år gamla budgeten till aktuellt genomförandeprisläge. I samband med halvårs- och kvartalsrapporterna (januari resp april) till MB justeras budgeten med hänsyn till förändringar i verksamheten.

Under 1988/89 underutnyttjades

budgeten till viss del. Orsakerna till detta är flera. Några uppgifter inställdes medan andra endast genomfördes i reducerad omfattning. Anledningarna till detta har främst varit personalsituationen, uppgifterna a a FU 88 förslag samt förberedelser inför Sydfront 89.

Dessutom har avgångarna bland de värnpliktiga varit höga. 20% av de inryckande till grundutbildning har lämnat bataljonen i förtid. Budgeten har med anledning av ovanstående till viss del justerats under året. Då vi jämför budget och utfall måste vi också komma ihåg att en ganska stor del av verksamheten genomförs i maj-juni där delar av kostnaderna faller ut först på följande år.

Mkr	Personal	Vpl	Produktionskost
Prisuppräkning			
budget	29,5	17,1	17,3
Slutt. budget	27,4	16,6	15,9
Utfall	27,0	16,3	14,0

Totalt innebär detta ett utfall på 57,3 mkr för T 4 verksamhet 1988/89. Men då måste vi komma ihåg att all fastighetsdrift, kassa, vakt och mycket annan service betalas av P 2. Vad beträffar fördelningen på kostnadsslagen måste personal- och värnpliktikostnader betraktas som i det närmaste fasta kostnader. Det innebär att den del av budgeten som går att påverka genom variationer i verksamheten/utbildningen endast utgör ca 25 % av den totala budgeten.

Under 1988/89 underutnyttjades

DELTA
I KAMRATFÖRENINGENS
TRÄFFAR

T 4 Kadettskola sommaren 1989

(Major Michael Lindén)

Årets Kadettskola har lyckats med att leva upp till de tre hönörorden som skulle präglia kursen: Kvalité - Samhörighet - Kunskap.

Det är tillsammans lärare och elever, som man skapar en god anda, kvalité och förståelse för utbildningen.

Som kurschef för Kadettskolan vill jag tacka alla lärare som hjälpt till under sommaren. Speciellt vill jag tacka följande lärare som tjänstgjort hela sommaren vid Kadettskolan: major Anders Johansson, kapten K C Olsson, kapten Lars Nilsson, RO/Löjtnant Grevillius och RO/löjtnant Nirup.

INGVAR NILSSONS SERVICESTATION AB
SHELL – GRÖNÄNGSPLAN
HÄSSLEHOLM Telefon 0451-100 83, 848 83

- MINILIVS STORKIOSK med lågpris på Cigarrillimpor – Kaffe – Chokladkartonger m m. Fotostatkopiering – Penninglotter – Tips och Lottoinlämning – Uthyrning av Videokassetter. VHS, Video 2000 och BETA, Filmkamera, Videoboxar.
- TILLBEHÖR och Reservdelar.
- MASKINTVÄTT • SJALVSERVICEHALL • TELEFONHYTT.
- SHELLVERKSTAD som drivs av rallybröderna LEIF och JOHN NILSSON
- UTHYRNING AV: Bussar, Bilar, Släpvagnar, Takboxar, Mobiltelefoner och SKYLIIFT.
- Öppet alla dagar till kl 21.00

BANKKORTEN kan Du använda hos oss.

VÄLKOMNA TILL EN FULLRESURS-STATION!

Hässleholms Civilförsvarsförening

(Millan Hyllander)

Försvaret berör inte bara några få yrkesmän. Det berör oss alla. Försvar och Frivilligförsvaret är en del av vår demokrati. Vi strävar ju alla mot samma mål. Vi vet att i tider av oro är det en styrka att ha en fast mälsättning. Att värna om Sveriges frihet och fred. Att slå väkt om de demokratiska värdena. Att stödja försvaret och sprida försvarsupplysning är för oss naturligt. Det är vår modell av en fredsrörelse. Vi känner ansvar inför gängna och kommande släkten. Fred till varje pris är inte någon självläkt sanning. Frihet kan vara viktigare än fred.

Här nedan följer en presentation av frivilligorganisationerna ingående i Hässleholms Civilförsvarsförening:

Hemvärvet

För hemvärmarna är och förblir försvaret av hembygden något naturligt och självklart. Du som vill göra en insats för hemortens försvar, gå med i Hemvärvet!

Svenska Blå Stjärnan (SBS)

SBS är en partipolitisk obunden frivillig försvarsorganisation med ca 5.500 medlemmar. Organisationen ingår som en del av det civila totalförsvaret med följande uppgifter: Att rekrytera och utbilda i första hand kvinnlig personal huvudsakligen i djurvård och djursjukvård för tjänst inom det ekonomiska försvaret.

Frivilliga automobilären i Kristianstads län (FAK L)

Frivilliga automobilären är en frivillig, ideell och opolitisk sammanslutning som har till uppgift att

utbilda lastbils- och bussförare för det ekonomiska försvaret.

Hässleholms Lottakår

Totalt i Sverige finns ca 55.000 lottor. Kärerna rekryterar lottor till armén, flyget, marinen och hemvänet. Utbildningen är kostnadsfri och sker vid sommarlottaskolor eller vid hemortsutbildning. Kravet är att Du är svensk medborgare och har fyllt 16 år.

Frivilliga Motocykelkåren

Utbildar mc-ordonnanser för totalförsvaret. Utbildningen omfattar ca 200 timmar. Använder dels HVA- och dels JAWA-motocyklar.

Frivillig befälsutbildning (FBU)

Vänder sig till värnpliktigt befall m fl i armén och kustartilleriet och erbjuder kurser för att komplettera och förbättra den militära utbildningen. FBU har även en livaktig verksamhet för ungdomar i åldrarna 15–19 år. Utöver den allmänt ungdomsvärda uppgiften syftar verksamheten till att ge orientering om totalförsvaret som samhällsfunktion.

Hässleholms Brukshundklubb

är en lokalavdelning till Svenska Brukshundklubben, som är en frivillig försvarsorganisation med uppgift att tillgodose totalförsvarets behov av välvilade hundar.

Sveriges Kvinnliga Bilkårs Riksförbund (SKBR)

utbildar kvinnliga bilförare för totalförsvaret. Efter utbildningen krigsplaceras bilkåren som bilförsörjningsaktiviteter och studiebesök.

**BLI STÄNDIG MEDLEM
I T4 KAMRATFÖRENING**

Har Ingemar rekord i wienerbrödbakning?

(Saxat ur Norra Skåne med benäget tillstånd)

Ingemar Jönsson måste ha rekord i wienerbrödbakning.

Till vardags är han löjtnant på T 4. Men allt som oftast ställer han upp och bakar i försvarets regi. Det sker på mässor och allsköns andra tillställningar.

– Fin PR som alltid får respons, konstaterar han, medan han flinkt snurrar till det ena wienerbrödet efter det andra.

Musik och tal i all åra. Men inget lockade besökarna vid centruminvigningen så som de nybukade wienerbröden. Hela dagen ringlade sig en klok till köttkållet.

Därinne var det febril aktivitet. I ett 400-kilostråg blandade Ingemar Jönsson till degen. Sedan fick den jäsas en stund innan den kavrades ut med ett paket margarin av jätteformat.

Sekundsabt strimlades degen och genom en jonglerande rörelse fick wienerbrödet sin form.

Ugnarna, dieseldrivna sådana, stod i det fria. Där hjälpte några militärer till med att sköta bakningen. Plåtarna sattes sedan på rullband. Och ett gäng lottor skötte serveringen till en beläten allmänhet.

– Det här är inget, menade Ingemar Jönsson, försvarets krav är att man ska klara av 5 ton bröd per dygn.

Redan vid middagstid räknade man med att ha bakat 10 000 wienerbröd.

– Jag har varit konditor en gång, berättar Ingemar Jönsson. Takterna sitter ännu i.

Det rullande bageriet, som består av flera lastbilar med all nödvändig utrustning, ska närmast till en matmässa i Göteborg.

En som tycktes både imponerad och förtjust var vice borgmästaren i Hässleholms västyska vänort Eckernförde. Han låt sig väl smaka av läckerheten och lyssnade intresserat till Ingemar Jönssons erbjudande om att komma till Eckernförde med hela bageriet.

A-C D

Över 10 000 wienerbröd förfärdigade Ingemar Jönsson och hans medhjälpare under dagen. Här låter sig vice borgmästaren Joachim Kandzora, Eckernförde, väl smaka, omgiven av kommunens representanter Lennart Bladh och Anders Ploman. (Foto: Stefan Sandström)

Att vara Fältbataljonschef

(Major Michael Lindén)

Att vara fältbatch under ett utbildningsår innebär att man allt som oftast är i händelsernas centrum. Det innebär också att man på ett naturligt sätt får kopplingen mellan grundutbildningen och krigsuppgiften/krigsförbandet. Det är just krigsuppgiften som skall vara den RÖDA TRÄDEN under grundutbildningen och detta står FÄLTBATCH för.

Min tid som fältbatch hade jag valt att dela upp i fem skeden:

- Planläggningsskedet
- Introduktionsskedet
- Utbildnings- och uppföljningsskedet
- Förbandsutbildningsskedet
- GKÖ-skedet (Grundläggande Krigsförbandsövning)

Planläggningsskedet

Startar upp året innan då man inom brigadens ram gör den slutliga planläggningen i stort utav GKÖ.

Dessutom skall man delta i grundutbildningsbataljonens planeeringar för kommande år. Därför att redan där kunna påverka och ställa krav på utbildningen, få de speciella önskemålen man har inplanerade i utbildningsplanen.

Tyvärr hade jag inte den möjligheten då jag tillsattes som fältbatch långt senare.

Majoren Michael Lindén.

Pansarsjukvärdskompaniet under uppställande av en brigadförbandsplats i Vinslöv.

Dock kunde jag under detta skede skriva fältbatch anvisningar för utbildningen som ingår i GU-batch verksamhetsorder. I anvisningarna tryckte jag på det som jag tyckte var det viktigaste i utbildningen samt de speciella krav som krigsuppgiften ställde på utbildningen.

Introduktionsskedet

Då gäller det att marknadsföra sin krigsuppgift och utbildningsanvisningarna för det aktiva befatlet. De som under utbildningsåret skall utbilda soldaterna. Det är viktigt att alla känner till förbands krigsuppgift —>Röda trädan.

Här gjorde jag också min första introduktion till soldaterna nämligen till KB/PB-vpl, de blivande plottonscheferna i mitt förband. De skall veta vad de skall utbildas till samt vilka krigsuppgifter detta innebär.

Utbildnings- och uppföljningsskedet

Värade från det att soldaterna ryckt in och fram i mars månad. Genom att följa och delta i plotonernas utbildning dels när de fanns vid T 4 men framförallt ute i fält, så bildade jag mig en bra uppfattning om deras förmåga. Dessutom lärde jag känna soldaterna och de lärde känna och visste vem som var fältbatch. Jag har själv deltagit tillsammans med plotonerna i deras fysiska träning, följt dem i vapentjänst, stridsskjutningar, jägarövningar, plottons- och kompanioövningar, soldatprovet m m, detta ger en fin anda och man lär verkligen känna varandra.

Jag har speciellt deltagit i utbildningen i taktik av KB/PB-vpl där även krigsuppgiften stått i centrum. Jag vill också poängtala vikten av att jag under utbildningsåret i olika ämnesområden haft ett nära samarbete med olika befattningshavare inom brigaden som hjälpt till med utbildningen av förbandet. Ex på detta: Brighc, brighc stf, brigartch och pbatches.

Förbandsutbildningsskedet

Det var skedet som började i mars och som innebär utbildning inom bataljons ram. Vi genomförde två bataljonsövningar där alla krigs-

Brigadchefen tar emot underhållsbatajonen inför bataljonsövning i mars.

placerade aktiva befat gick in i sina resp befattningar. Under den första batövningen genomfördes första delen av vår GKÖ, då samtliga kompanichefer såväl aktiva som resoff var inkallade och följde resp truppörde sina kompanier. Det var

under detta skedet som grunden till en väl fungerande bataljon lades.

Mellan övningarna gjordes utvärdering, utarbetades stående ordrar samt fortsatt uppföljning.

GKÖ-skedet

Grundutbildningsåret avslutades så med den första KFO:n för den nya bataljonen. Under den grundläggande krigsförbandsövningen integreras de GU-vpl med en del KFO-personal som kvarstår i förbandet. Det är under GKÖ:n som man får det slutliga beviset om bataljonen håller mätet.

Bataljonen klarade sin uppgift väl, dock finns det saker som vi måste bli bättre på och det är just det som jag sitter med nu (i september månad). Jag gör en femårsplan för vårt förband, hur vi skall bibehålla vår kvalitet samt hur vi skall utveckla den ytterligare.

Det har varit ett jobbigt och hektiskt år men samtidigt roligt, intressant och lärorikt. Har man sedan det stöd som jag har känt från allt vid T 4 så blir det också lättare att vara FÄLTBATCH. Jag känner att man vinner oerhört mycket på att ha det krigsplacerade befatlet i sina resp befattningar under utbildningsåret, det gör att när vi kommer fram till KFO igen känner man redan varandra, det är en styrka.

Tack för ett fint utbildningsår.

Informationen i krig är viktig. PPK-avdelningen svarade för att information i form av väggtidningar cirkulerade inom bataljonen.

PERSONALIA

(Assistent Monica Smith)

Utnämningar

RO/Löjtnanterna J B Dankis, B Carlaby, S Schmidt, B Strandberg, M Ekerup och G Olsson utnämnda kaptener T 4 reserv fr o m 1989-02-15.

FA/Fänrikarna H Lemark och M Tham utnämnda löjtnanter T 4 reserv fr o m 1989-02-15.

Majoren P Alf utnämnd major Intk fr o m 1989-05-01.

Löjtnanten T Hagman (T 3) utnämnd löjtnant T 4 fr o m 1989-09-01.

Reservofficersaspiranterna R Sjöholm, J Wahlgren, J Häkansson, J Evander, S Jönsson, O Andersson, D Simon, T Petersson och J Nirup utnämnda fänrikar T 4 reserv fr o m 1989-04-13.

Löjtnanterna C G J Åkesson, N P Arvell, G A S Nilsson och T V Johansson utnämnda kaptener T 4 fr o m 1989-04-22.

Ny yrkesofficer vid regementet

Kapten Thomas Hagman. Transport från T 3. Ställföreträdande plotonchef, sjukvårdskompaniet.

RO/Fänriken C-E Persson utnämnd löjtnant T 4 reserv fr o m 1989-01-01.

RO/Löjtnanten B G Lindstedt, utnämnd kapten T 4 reserv fr o m 1989-05-01.

Sergeanterna P Karlsson, P Leo, P Vilhelmsen, J Fransson och F Sandström, utnämnda fänrikar T 4 fr o m 1989-06-01.

RO/Fänrik J Nirup, utnämnd löjtnant T 4 reserv fr o m 1989-05-24.

Kaptenerna G Malmqvist och A Johansson utnämnda majorer T 4 fr o m 1989-06-23.

Fänriken L Jonsson utnämnd löjtnant T 4 fr o m 1989-06-21.

RO/Fänriken T Petersson utnämnd löjtnant T 4 reserv fr o m 1989-06-20.

Majoren A W L Huléen utnämnd överstelöjtnant Träng fr o m 1989-10-01.

Reservofficersaspiranterna P Stenfell och M Kjellson utnämnda fänrikar T 4 reserv fr o m 1989-08-25.

RO/Fänriken S Jönsson utnämnd löjtnant T 4 reserv fr o m 1989-09-18.

Överstelöjtnanten L Ö W de Besché utnämnd överstelöjtnant Träng (T 4) fr o m 1989-10-01.

Överstelöjtnanten U S Råvik utnämnd överstelöjtnant reservstat Träng fr o m 1989-10-01.

RO/Kaptenen A J Herslow utnämnd major T 4 reserv fr o m 1989-08-01.

RO/Fänriken S M Dahlgren, utnämnd löjtnant T 4 reserv fr o m 1989-07-01.

Majorerna S Olesen och J O Petersson utnämnda majorer Gst fr o m 1989-10-01.

Placering

E-B Salomonsson fördordnad instruktionssköterska fr o m 1989-06-12.

Majoren P Alf utnämnd off P 2 fr o m 1989-05-01.

Kapteten S-Å Johansson utnämnd off I 16 fr o m 1989-06-01.

Majoren C-J Reventberg fördordnad vid US fr o m 1989-10-01 t. v. dock längst intill 1991-10-01.

Majoren I B S Lovén förlängt fördordnande vid US t v. dock längst intill 1991-06-30.

Kapteten P G Segerholm förlängt fördordnande vid Ast t v. dock längst intill 1990-01-01.

Fänriken M W Björkman transport till Flottan/OriB SKOS fr o m 1989-10-01.

Avsked och entlediganden

PA/Kaptenerna A Wikner, K H Bogren, RO/Kaptenerna C D E Hartlow, H I Lundqvist, G E O Söderqvist, P A/Löjtnanterna S-Å Andersson, S Larsson, RO/Fänjunkarna J K G Ask, T H Gerhartz och E T Medin entledigade ur T 4 reserv fr o m 1989-01-01.

Kapteten R Evertsson entledigad såsom yrkesofficer fr o m 1989-03-01. Inträde i T 4 reserv.

Löjtnanten J Å L Carlsson entledigad såsom yrkesofficer fr o m 1989-06-03.

Kapteten J Rydberg entledigad såsom yrkesofficer fr o m 1989-08-01. Inträde i T 4 reserv.

Fänriken P Persson entledigad såsom yrkesofficer fr o m 1989-07-01.

Löjtnanterna J Magnusson och A Jönsson avgång såsom yrkesofficer fr o m 1989-10-01. Inträde i T 4 reserv.

Dödsfall

PA/Kaptenen Allan Persson har avlidit 1988-12-06 i en ålder av 66 år.

F d Regementsläkaren Sven Hagberg har avlidit 1989-08-01 i en ålder av 66 år.

50-årsjubileum

Åtta av de ursprungliga femton som ryckte in vid T 4 som volontärer för 50 år sedan, var samlade till ett nägot tidigt 50-årsjubileum 1989-04-08. Det var nämligen i november 1939, det vill säga exakt två månader efter krigsutbrottet, som dessa unga grabbar ryckte in vid T 4. De har sedan varit samlade vid andra jubileumstillfällen och nu vid halvseleksjubileet fanns alltså åtta lätt grånade före detta volontärer på plats. Främre ledet från vänster Allan Bergstrand, Kalmar, Sven Nissmo, Axvall och Allan Stenrud, Malmö och bakre ledet från vänster Torsen Netterström, Helsingborg, Hans Kuphammar, Strängnäs, Sture Ryberg, Tyringe, Lennart Sjögren, Malmö och Henning Larsson, Malmö.

GYNNA TIDNINGENS ANNONSÖRER

30-årsjubileum

I samband med Regementets Dag vid T 4 1989-04-08 passade huvuddelen av 1959 års instruktörs-skola (IS1) på att åter samlas till sammans med skolchefen, kaptenen Konrad Persson från Bjärnum.

En av dessa har avlidit, medan åtta var samlade vid 30-årsjubileet. Den resterande Åke Svensson, Vaxholm, kunde inte närvara. Sittande fr v ses: Sven-Arne Malmström, Orkelljunga och Lars Olson, Löberöd.

Stående fr v ses: Konrad Persson, Leif Jönsson, Kävlinge, Jan-Anders Jacobsson, Hörby, Kjell Göran Hansson, Hässleholm, Olof Nils-son, Hässleholm och Arne Hulén, Stockholm.

Galaxen-meddelande:

Kära Kunder!

Ni kan med förtroende vända Er till *Galaxen* när det gäller valet av värkläder. Vi har ett mycket stort sortiment av rockar, jackor, kostymer, blazer-byxa, snygga skjortor och läckra tröjor. Eller varför inte beställa mässdräkten nu i vår inför alla festligheter?

På *Galaxen* finner Ni mer än mode, där finns även personlighet, service och omtanke!

Eva och Kjell hälsar Er hjärtligt välkomna till Fryholmsgatan 1 och Ert Telefon 0451-102 40

Den siste hovslagaren avtackad på Trängaren

(Saxat ur Norra Skåne med benäget tillstånd)

Hässleholm. – Det är med blanda-
de känslor som vi lämnar vårt regemente,
säger Arthur Jönsson och Jan Magnusson som går i pension
efter att ha arbetat på T 4 mer än 42
år.

På fredagen avtackades de båda
trotjänarna på T 4 av regements-
chef Bengt Yman.

Både Arthur Jönsson och Jan
Magnusson började som volontärer
på det som senare skulle bli det fri-
stående regementet T 4.

Arthur Jönsson började som hov-
slagare. I och med att han nu går i
pension så blir han den siste hovsla-
garen som lämnar T 4.

Förutom hovslagsyrsslan har
Arthur Jönsson också haft befat-
ningar i samband med idrotts- och
personalfrågor inom det militära.

– Den största förändring som
skett inom det militära är att attity-
den och relationen till de värnpliktiga
blivit helt annorlunda, säger Jan
Magnusson.

– Tidigare gapade och skrek be-
falen på de värnpliktiga vilket idag
skulle vara helt omöjligt.

– Nu är det mer på en kompisni-
vå, infogar Arthur Jönsson.

Under sin tid som militär har Jan
Magnusson hunnit med flera olika
befatningar. Bland annat har han
sysslat med sjukvård, kockskolan,
brand- och vaktjänst.

Han har också hunnit med sex
stycken FN bataljoner på Cypern
och i Mellanöstern.

– Arthur Jönsson, du är nog den
ende jag känner till som har blivit
avskedad och återanställd under en
och samma dag, berättar Bengt
Yman och fortsätter.

– Arthur Jönsson blev sparkad av
en häst och fick nedslatt syn vilket
skulle hindra honom från fortsatt
tjänstgöring inom det militära, men
genom att lära sig ögonläkarens ra-
der utantill blev han återanställd

1989-09-29 avtackades två trotjänare på T 4 av bland annat överste Bengt Yman. Jan Magnusson och Arthur Jönsson har varit i 42 år på regementet. (Stefan Sandström).

samma dag eftersom läkaren inte
kunde upptäcka någon försämring i
seendet.

De båda blivande pensionärerna

fick också vid avtackningsceremo-
nien motta tal och gåvor från sina
tidigare arbetskamrater.

JOHAN HASSLOW

Paulssons Cykelaffär

Finjagatan 8

REKOMMENDERAS

Utför alla slag av reparationer på cyklar,
mopeder och gräsklippare.

CYKELFÖRSÄLJNING

Telefon 0451/114 71

Vilken festlig uniformsparad!

(Saxat ur Norra Skåne med benäget tillstånd)

Klenoder ur P 2 och T 4 regementsmuseer visades fram i en festlig uniformsavalkad i bibliotekets samlingshall på onsdagskvällen. Carl-Johan Fälldi, i modern paraduniform, och Verner Nilsson längst fram till höger, svarade för presentationen. Musikerna i Brunnssextetten beledsagade paraden med sprittande toner.

Till Brunnssextetts klingande fanfarer tågade de in, en efter en, under guldgånsande standar och mjukt vajande fana. Det var festlig uniformsparad och den krigiska anknytningen kändes inte alltför påträffande när kulturnämndens temavecka om kläder hunnit fram till ämnet "Uniformer".

Med tanke på Hässelholms långa tradition som militärstad var greppt välfunnet och två uppbenbarligen välförsedda regementsmuseer – P 2 och T 4 – hade lansat förrådet och på levande modeller presenterades mer än 100 års militära klädtraditioner och annan utrustning.

Det gavs också massor av lärorik och intressant information. Pensionerade löjtnanten Verner Nilsson, som i många år varit föreståndare

vid museet på T 4, delade med sig av rika kunskaper i uniformshistoria ända från 1300-talet och fram till modern tid och P 2-majoren Carl-Johan Fälldi kunde uttömnande redogöra för sitt eget regemente klädtraditioner.

Färg och glans

År 1885 bar en värnpliktig T 4:soldat mörkblå uniform med riktigt knappförsedd "bröstlapp", hade gedigen läderränsel på ryggen och försvårade sig med Remington gevär.

Tio år senare kom snörmakarnas guldälder och en skånsk husarmajor kunde ståta i glänsande "revben" som elegant kontrast till det blå uniformstyget. En fanrik från det

Skånska dragonregementet K 6 bar samma år en enklare uniformsvariant i himmelsblått och en T 4-major hade axlarna prydda av ståtliga epåletter.

Klara färger och rik utsmyckning var populärt ända fram till 1900-talets början och under en period kunde enbart "galonerna" på en uniform ha en vikt från ett till fyra kilo!! Det gick an på den tiden då soldaterna stred man mot man och inte behövde gömma sig för varandra, men modernare krigföring kräver en annan mundering och vårt århundrades uniformsmoder blev efterhand mer gråmelerat.

Grått men flott

Men ändå inte helt utan charm och snitsiga detaljer. För visst var

Sjællandske Trænregiments Soldaterforening 70 år

(Major Claes Florén)

Som våra traditioner bjuder hade vår kamratförening även i år mottagit inbjudan att övervvara våra danska vänners "Jubilarstävne" den 2. september på Farums kaserner.

Tyvärr sammanföll dagen med vår egen kamratförenings hösträff (hästräff) i Flyinge,

Holger Axell och jag jämte våra fruar embarcerade farjan till Helsingör, där vi traditionellt möttes av en bil från Farums kaserner.

Dagen var kombinerad med en besöksdag för regementet, så det

pågick full verksamhet med förevisningsövningar och tävlingar hela dagen.

"Vår" dag inleddes officiellt med att vi samlades vid kasernvakten och marscherade in med föreningens fana i tåten.

Efter kransläggning vid minnestavlan över de som stupat under 2. världskriget tog den nye regementschefen, oberst John Fraemuhs, emot. Hans chefsskap var förvisso ungt, ty han hade tillträtt sin tjänst dagen innan och det

ta var hans första utåtriktade uppdrag.

På grund av en sammanblandning av regementsnamn framgick att han kom från systerregementet på Jylland.

Vid "jubilarmiddagen" harangerade både vi och de norska gästerna från "Transportregimentets Soldatförening" våra danska värder på deras 70-åriga jubileumsdag. Deras förening bildades 1919.

Som ett minne överlämnade vi vår hedersgåva, en tallrik med vår Kamratföreningens emblem.

talets militära elegans, men även dagens befäl kan bryta av från vardagstristessen och vid festliga tillfällen klä upp sig i paraduniform av modell -86. Den motsvarar i finhetsgrad en civil frack eller med byxa utan revär den civila smokingen.

Kulturhistoria

Tack vare stor välvilja från våra regementen kunde det bjudas på en unik presentation av uniformskulturn i bibliotekets samlingshall och där spiegeln också en god bit av Hässelholms egen kulturhistoria. Det gav dessutom en hel del militära PR-poäng, som gott kan behövas i detta nedläggningshotens tider. Var och publiken fick kanske en tankeställare om att vi har något värdefullt som bör bevaras.

ULLA W

**BLI MEDLEM I
T4 KAMRATFÖRENING**

Kvartersnamn och gatunamn inom T 4 gamla område

(Byråingenjör Lennart Kristensson, Mätningskontoret, Byggnadsnämnden, Hässleholms kommun)
(Infört i Snapphanen med benäget tillstånd)

Byggnadsnämnden 1989-03-16
Bn § 141
Dnr 1989.251

Stadsdelen Kärråkra
(kasernområdet T 4),
Hässleholms tätort

Förslag till gatu- och kvartersnamn
Mätningskontoret har i skrivelse
1988-12-12 yttrat sig i ärendet.

Detaljplaner är under utarbetande för områdena väster, respektive öster om Vankivavägen och omfattar delar av kasernområdet. Genom planändringen har tillskapats nya kvarters- och gatunamn.

Byggnadsnämndens beslut

1. De föreslagna kvartersnamnen Intendenten, Heideman, Trängaren, Tre Överstar, Darchallen, Magasinet, Värpatorpares samt Ladufoden godkännes.

2. De föreslagna gatunamnen Wendesvägen, Löjtnant Granlunds väg, Volontärvägen, Väpnaregatan samt Jungfrugatan godkännes.

3. Torgnamnet Trängplan godkännes.

4. Kommunfullmäktige föreslår besluta antaga förslagen.

Hässleholms kommun
Mätningskontoret
1988-12-30

Byggnadsnämnden i Hässleholms kommun

Kvarters- och gatunamn inom stadsdelen Kärråkra (T 4-området), Hässleholms tätort

Detaljplaner är under utarbetande för områdena väster, respektive öster om Vankivavägen och omfattar delar av kasernområdet. Genom planändringen har tillskapats nya kvarters- och gatunamn.

Följande namnformer föreslås:

Kvartersnamn:

Intendenten

Inom kvarteret finns de kasernbyggnader som tidigare har inrymt intendenturkompaniet.

Heideman

Överste G W von Heideman var regementets chef vid dess flyttning till Hässleholm och den mäktiga kasernbyggnaden har burit överstens namn.

Trängaren

Kvarteret inrymmer byggnaden som varit T 4 kanslihus.

Tre Överstar

Kvarteret innehåller tre kasernbyggnader, som har uppkallats efter tre av regementets överstar, nämligen Virgin, Johnsson och Möller.

Byggnadsnämnden i Hässleholms kommun

Darchallen

Kvarteret inrymmer T 4-gymnastikhall och kvarteret bör uppkallas efter en av regementets mera framgångsrika idrottsutövare, Daniel "Dare" Nordin, född 1888 och död i Malmö 1958. Major vid T 4 med anställning fr o m 25 maj 1909 och med officersfullmäkt 1911.

Olympisk guldmedalj i Stockholm 1912, gymnastik-lag (svenska systemet), samt erhöll Sveriges militära idrottsförbunds medalj i guld med krans och fick senare Gustav Vs olympiska minnesmedalj.

Örörade olympisk guldmedalj i Antwerpen 1920, ridsport-lag, banhoppning, samt erhöll Belgiska militärkorset, andra klass. Riddare av svärdsorden.

Magasinet

Inom kvarteret finns den mäktiga byggnaden, som uppfördes som spannmålmagasinet och allmänt gått under namnet Havremagasinet.

Värpatorpares

P A Persson, "Värpatorpares", bördig från Värpatorpet i Norra Åkarps socken, grundade tidningen Norra Skåne och avses tidningen lokaliseras till angränsande kvarter.

P A Persson levde under tiden 23 mars 1864 till 12 april 1943. Styrelseordförande i Norra Skåne under

tiden 14 januari 1901 t o m 12 april 1943, verkställande direktör från 26 januari 1901 t o m 30 juni 1903 och under tiden 23 januari 1906 t o m 12 april 1943 samt tidningens chefredaktör under tiden 27 januari 1904 t o m 31 december 1942.

P A Persson var ledamot i stadsfullmäktige under åren 1914–1934 samt var han initiativtagare till Västra Göinge Hembygdsförening och var föreningens förste ordförande.

Ladufoden

Inom kvarteret är en äldre stenbyggd belägen. Denna är återstoden av de byggnader som tillhörde Hässleholmsgården och varit använda av gårdenas ladufogde.

(Redaktörens anm: T 4 snickeriverkstad)

Ordonnansen

Här har regementet haft körutbildning för motorcykelförare och fanns här garage för regementets motorcyklar.

Gatunamn:

Wendesvägen

Inom det område som numera disponeras av AMU finns en plats

som inom regementet benämnts Wendesplan. Den aktuella gatan leder fram till denna plan. Namnet anknyter till att regementet under tiden i Landskrona hette Wendes trängbataljon.

Löjtnant Granlunds väg

Harald Granlund kom till Hässleholm med T 4 år 1907. Född i Stockholm 1875 och avlidne i Lidingö 1951. Gick under hela sin tid i Hässleholm under namnet löjtnant Granlund trots att han avancerade till major.

Representrade högern (moderaterna) i köpingens fullmäktigeförsamling 1908–1913 och var ledamot i stadsfullmäktige 1914–1919. Sekreterare i byggnadsnämnden 1909–1913 och ordförande i samma nämnd 1914–1922. Ordförande i stadsstyrelsen 1919–1928.

Granlund ritade bl a byggnaderna till kommunala mellanskolan och gjorde förslaget till stadsvägen.

(Redaktörens anmärkning: Rita de också musikpaviljongen och portaler vid infarten till T 4).

Volontärvägen

Med ordet volontär avses dels fast anställd befälselev samt nybörjare, yrkeselev inom en tidning.

Väpnaregatan

Namnet finns använt öster om Järnvägen och avses namnet användas i gatans förlängning fram till dess anslutning i norr till nya Kringelvägen.

För att underlätta orienteringen bör adressnumreringen vändas och börja vid Kringelvägen.

Jungfrugatan

Utsträckes att omfatta den del av nuvarande Väpnaregatan som går norr om kvarteret Klockaren och åt väster.

Torg:

Trängplan

Här hade regementet sin ridplan med hinderbana och vattengrav samt en canterbana.

Förslag till beslut

1. Byggnadsnämnden beslutar antaga de föreslagna namnförslagen.
2. Byggnadsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige att fastställa namnförslagen.

Mätningskontoret
Lennart Kristensson
byråingenjör

DELTA
I KAMRATFÖRENINGENS
TRÄFFAR

HÄSSELEHOLMS NYA SOLDATHEM

Ditt Andra Hem

Servering och kioskvaror,
samlings- och sammanträdeslokaler,
Andakt – Studier – Musik – Biljard
m m.

Kom, Trivs
och känn Dig hemma

Telefon 0451-109 01

Vad har hänt/händer med gamla T 4

(Major Per O Nehler)

Skånska trängregementets, T 4, kaserner vid Vankivägen, köptes 1986 av Hässleholms kommun för en kostnad av 4,5 miljoner kronor. Vissa delar av området, övningsområdet ägs fortfarande av kronan eller staten. Dessa områden disponeras av T 4 för övningsverksamhet, bl a för fältsjukhusutbildningen.

I den fortsatta redovisningen används benämningarna som T 4 hade på byggnaderna innan flytten 1986. Redovisningen avser augusti 1989. För faktaunderlaget svarar Margareta Gustavsson, fastighetskontoret, Hässleholms kommun.

Kanslihuset

Ar totalt ombyggt till kontorslokaler för en kostnad av 2,2 miljoner kronor 1987. Bland hyresgästerna finns vi Skogsvårdsstyrelsen, Kjellmans ingenjörsbyrå, Teknikkonsulten i Hässleholm AB, Burkert-Contromatic AB, Skånska ingenjörskoncernen AB och Axel Johnson Enstec AB. Hyreskostnaden är 400 kronor kvadratmeter i kallhyra (1988).

Kasernen von Heideman

Kommunens tekniska förvaltningar är planerade att flytta in i hyggnaden efter en ombyggnad. Beslut är ännu inte taget.

Kasernerna Virgin, Johnson och Möller

Förhandlingar pågår om överlätelser och ombyggnad till kontorslokaler inom en nära framtid.

Kasernen Karlsborg

Kasernen såldes 1987 till Industrikonstruktioner AB för 760 000 kronor och utnyttjas idag som kontor.

Kasernen Landskrona

Aven denna kasern är såld för 760 000 kronor. Den utnyttjas som utställnings- och försäljningslokal

för Inredningsgruppen Globen. (1987)

Marketenteriet

Huset är totalt ombyggt för en kostnad av 4 miljoner kronor och utnyttjas som allaktivitetshus för kommunens ungdomar. Invigningen skedde av ungdomsministern i mars 1989.

Matsalen

Medborgarhusföreningen har fått matsalen och planerar en ombyggnad med start våren 1990.

Skolhuset

Solan har förlagt en gymnasial konstnärsutbildning till denna byggnad med start hösten 1989. Musikskolan i Hässleholm har också en del av sin verksamhet inrymd i denna byggnad.

Sommarställarna

Det norra stallset har Röinge ridklubb fått utan kostnad och det är numera flyttat till en kostnad av 600 000 kronor till Österås.

Det södra skall efter ombyggnad i

egen regi av Parkvillan (socialförvaltningen) disponeras för Parkvillans verksamhet med ungdomar i Hässleholm.

Övnings- och värddallen

Kommer ev att bli bokdepå för stadsbiblioteket efter en ombyggnad.

Gymnastiksalen

Används fortfarande som gymnastiksals och administreras av fritidsförvaltningen.

Sjukvårdsövningsmaterieförrådet

Kommer att överlätas till VVS-konsulten i Hässleholm, som har utfört en ombyggnad i egen regi.

Smörj- och spolhallen, varmgaraget och serviceförrådet (utom undervänning)

Byggnaderna är ombyggda för en kostnad av 10 miljoner kronor för AMU (arbetsmarknadsutbildningen). AMU utbildar här fordonsförfarare, svetsare, mekaniker m fl.

Serviceförrådets undervänning disponeras av T 4 hyresfritt t o m

1991-06-30, för fältsjukhusutbildningen.

Bensinmacken och drivmedelsförrådet

Förhandlingar pågår om en om- och tillbyggnad inför en nära förestående utlytning till ett Hässleholmsföretag.

Sjukhuset

Sjukhusområdet och värnplistsparkeringen kommer att bebyggas med ett 70-tal lägenheter i början på 1990-talet och själva sjukhuset kommer antagligen att innehålla bl a daghem.

Sjukhusbåracken är överläten och flyttad utan förtjänst för kommunen.

Barackerna

De flesta är sälda resp överlätna utan kostnad till föreningar inom kommunen mot att de flyttades från området. Några få har också röts.

Garagen

Garagen har på motsvarande sätt som barackerna avyttrats, dock finns garagen norr gamla Vankivägen kvar och dessa hyrs ut till en kostnad av 100 000 kronor per år.

Snickarverkstaden, motorverkstaden, fältarbetssalen samt byggnaderna 65 och 66

Samtliga byggnader är sälda till Anders Andersson entreprenad AB till en kostnad av 900 000 kronor 1988.

Förvaltningsbyggnaden, intendenturförrådet, sjukvårdsförrådet och havremagasinet

Möbelpoolen AB har köpt alla dessa byggnader för 1 miljoner kronor 1986. Förvaltningsbyggnaden utnyttjas som kontor efter ombyggnaden, intendenturförrådet är både om och tillbyggt under det att havremagasinet är planerad för en ombyggnad, bl a ny inlastning.

Förädrsskogen

Området norr Verumsgården, Förädrsskogen är avsett som industriområde och tidnings AB Norra Skåne har köpt det för 405 000 kronor. Norra Skåne planerar att bygga sitt nya tryckeri på tomtens.

Kärråkrahagarna

Aven detta område är planerat för industriandamål och då helst en rangerbangård för SJ-godstrafik.

Anläggningskostnaderna beräknas till 10-15 miljoner kronor.

A-B banan

Skjutbanan disponeras fortfarande av T 4 och pistolskytteklubben tillsammans.

Åhusskogen, Åhusfältet och Åhuskola

Ags av Kronan och disponeras fortfarande av T 4 för grund och repetitionsutbildning.

F d underofficersbostäderna

Byggnaderna är utrymda och skall rivs. Frivilligorganisationerna är överflyttade till byggnad 79.

Jeppssonska villan

Disponeras av Frivilliga motorcykelklubben (FMCK).

Do 14

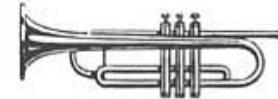
Driftröra 14 byggnad är ombyggd för 200 000 kronor och disponeras idag av fastighetskontorets servicegrupp.

Infarter

Den gamla infarten till kanslihuset nyttjas numera likasom en ny mellan marketenteriet och kasernen Landskrona. Norrifrån används infarten vid f.d Linberedningen.

Musikinstrument är det noga med. Gå därifrån till oss. Vi hjälper dig att få det instrument som passar just dig.

Vår serviceavdelning hjälper dig när något är fel.

Vi reparerar musikinstrument men även VIDEO och STEREO.

Vi har stor sortering på noter. Även körnoter.

Välkommen till

Din bästa affär i Hässleholm!

ABO MUSIK
Frykholmsgatan 19 • Tel. 0451-84170

Bostadssituationen vid T 4 Hässleholm

(Överstelöjtnant Arne Peterson)

En av t 4 f d underofficersbostäder (kallad "Lappebo"). Den sist som bebodde "Lappebo" var dåvarande förvaltaren Harry Johansson, kallad "Lappen", på grund av sin norrländska härkomst.

Den 3 oktober 1907 flyttade dåvarande Kungl Skånska trängkåren (T 4) till nyuppfört kasernetablissemment i dåvarande Hässleholms köping.

En stor kasern var klar för inflytting 1906, men på grund av att det i Hässleholm saknades bostäder, främst för officerarna, blev inflytningen uppskjuten till hösten 1907.

Kasernen i Hässleholm hade tre förläggningsvänningar, en för varje kompani.

I ena ändan av kasernväningen fanns lägenheter om två rum och kök resp ett rum och kök inredda. Det var främst kompaniadjudanterna (underofficerarna) som erhöll bostad i kasernen. Underbefälens erhöll i mån av tillgång ett rum i kasernväningen.

I samband med att området i Hässleholm inköptes för nya T 4, inköptes också sex mindre fastigheter utanför staketet. Dessa bostäder beboddes av lantarbetare anställda vid Vankiva gård.

Dessa uppläts för gifta underofficerare. Efterhand flyttade de till egna fastigheter eller hyrde lägenheter i samhället. Omkring 1948 uppfördes flera hyresfastigheter i anslutning till kasernområdet. Dit flyttade flera underofficersfamiljer.

Underofficersbostäderna utanför kasernstaketet beboddes av underofficerare fram till 1963, då den sistte flyttade. En bostad revs, en såldes och de återstående blev senare klubblokaler för frivilligorganisationer i Hässleholm.

Under 1943 nyuppfördes tre kaserner vilka förutom logementet för soldater innehöll s k furirrum för ungkarlar. Under 1950-talet försynn furirrummen och de kom att bli arbetsrum för instruktörer.

Standarden var 1907 densamma som i det civila samhället – vedspis, kakelugn (kasernen uppvärmdes genom varmluft från källaren), kallt vatten och vask. Elektricitet installerades dock 1915 (pga 1:a världskrigets svårigheter att få tag i fotogen). Dass utomhus.

Uoffbostäderna avskaffades i kasernen i slutet av 1940-talet för att ge plats för regementets förvaltningsavdelningar.

Intendenturtjänsten i fält

(Text: major Lennart Arvell Foto: Rolf Göthenqvist)

Normalt utbildas vid T 4 varje år ett intendenturkompani, som har till uppgift att försörja en brigad om ca 5 500 man med livsmedel, drivmedel och intendenturmateriel.

Från tillfälliga platser i skogen eller i bebyggelse sker denna försörjning.

Livsmedlen hämtas i stora skåpbilar hos civila leverantörer, depåer eller etappförråd.

Även forsök har gjorts med containrarhantering.

Livsmedlen transporteras sedan ut till brigadlivsmedelsplatsen där torrvaror och hållbara livsmedel läggs i stora magasinställt.

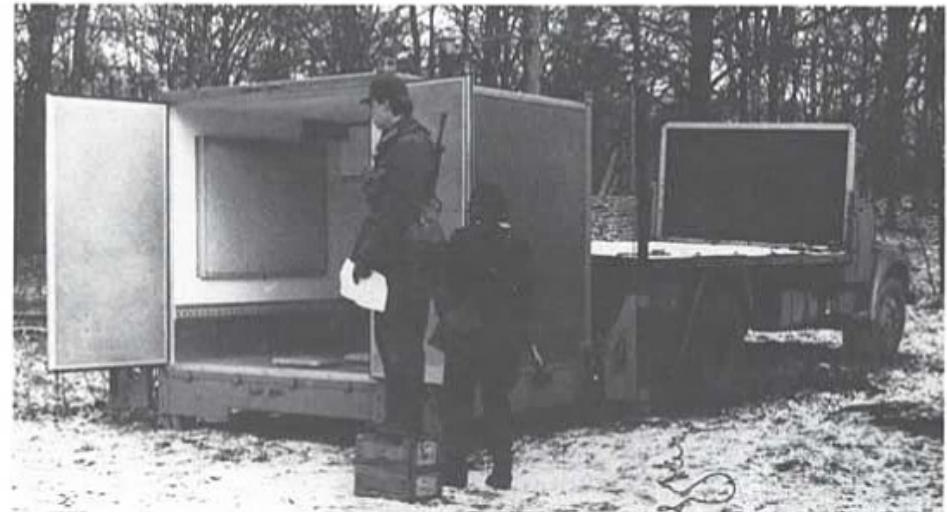

För att uppdelningen skall gå snabbt har försök gjorts med datorstöd.

Köttet läggs i transportbackar som sedan ställs i köttxar eller termoskåp beroende på förbandens

storlek. Kötten hålls svalt med hjälp av vanliga kylklampar.
Färskvarorna, främst kött, förva-

ras i kylbilar eller kylecontainers. Därefter påbörjas uppdelning av leveransen till de olika förbanden.

Om livsmedelsförsörjningen

skulle störas finns reserver, bl a har varje soldat nødlivsmedel för ett dygn. Nødlivsmedlet består av ett näringsskoncentrat som pressats till

bricketter och som tillsammans med vatten är ganska välsmakande till skillnad från gamla tider "Får i kål".

Avslutningsvis beskrivs nedan principerna för hur livsmedels- och drivmedelsförsörjningen fungerar till en brigad.

Livsmedelsförsörjningen

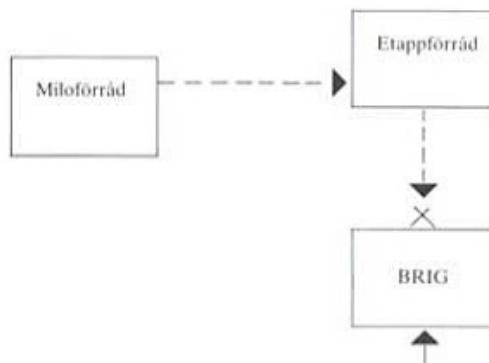

- = Efterstråvad försörjning
- = Försörjningsväg när den ordinarie inte är tillräcklig eller inte kan utnyttjas.

Drivmedelsförsörjningen

- = Efterstråvad försörjningsväg
- = Försörjning när den ordinarie inte är tillräcklig eller inte kan utnyttjas.

Hässle Ljud - Bild

Fryholmsgatan 6, HÄSSLEHOLM
Telefon 0451-804 00

Expert Österås Köpcentrum

Hövdingegeatan 27
Telefon 0451-815 15
(Söndagsöppet)

**Vi bjuder på
tid och pengar!**

Sparbanksgiro!

Det enkla sättet att betala dina räkningar hemifrån. Gratis!
Du slipper både köer och inbetalningsavgifter!

Sparbanken Skane

*De som gillar hemlagad mat
äter på*

Hässlebaren

Första Avenyen 12

*

Telefon 0451-106 59

*Vi tillhör världens
största kedja av
sportbutiker*

INTERSPORT
Hässleholm

Fryholmsgatan 1 Telefon 0451-101 25

GLASÖGON KONTAKTLINSER

Rolf Hedlund

Leg. optiker

Nytorget, Hässleholm
Telefon 0451-157 77

*Smakfulla binderier
och arrangemang*

Iris Blommor AB
ANN-MARGRETH och ROLF SWÄRDH

Nytorget TELEFON 0451-102 17